

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA STROJNÍ

Studijní program: B 2341

Strojírenství

Studijní obor: 2341R001

Konstrukce průmyslové techniky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Elektrické lanové navijáky

Autor: **Jan ŠIMEČEK**

Vedoucí práce: **Ing. Eva KRÓNEROVÁ, Ph.D.**

Akademický rok 2013/2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta strojní
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan ŠIMEČEK**
Osobní číslo: **S13B0186K**
Studijní program: **B2341 Strojírenství**
Studijní obor: **Konstrukce průmyslové techniky**
Název tématu: **Elektrické lanové navijáky**
Zadávající katedra: **Katedra konstruování strojů**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Základní požadavky:

Vypracování rešerše na téma lanové navijáky. Zpracování návrhu elektrického navijáku včetně potřebných výpočtů.

Základní technické údaje:

Technické parametry jsou uvedeny v příloze zadání.

Osnova bakalářské práce:

1. Vypracování rešerše na zadané téma.
2. Vypracování přehledu navijáků a popis jednotlivých částí.
3. Navržení a zpracování elektrického navijáku.
4. Zhodnocení návrhu a výkresová dokumentace.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **30-40 stran A4**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

KRÁTKÝ, J., KRÓNEROVÁ, E. *Obecné strojní části 2: základní a složené převodové mechanismy. 1. vyd.* V Plzni: Západočeská univerzita: ISBN 978-80-261-0066-9, 2011. 265 s

HOSNEDL, S., KRÁTKÝ, J. *Příručka strojního inženýra: obecné strojní části. 1, Spoje, otočná uložení, hřídelové spojky, akumulátory mechanické energie..* Praha: Computer Press: ISBN 80-7226-055-3, 1999. 313s. Edice strojaře

Podkladový materiál, výkresy, katalogy, apod. poskytnuté zadavatelem úkolu.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Krónerová, Ph.D.**
Katedra konstruování strojů
Konzultant bakalářské práce: **Ing. Eva Krónerová, Ph.D.**
Katedra konstruování strojů

Datum zadání bakalářské práce: **23. září 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **27. června 2014**

Doc. Ing. Jiří Staněk, CSc.
děkan

Doc. Ing. Václava Lášové, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. září 2013

PROHLÁŠENÍ

Tímto předkládám k posouzení a obhajobě bakalářskou práci vypracovanou na závěr studia na Fakultě strojní ZČU v Plzni.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na výše uvedené téma vypracoval samostatně s použitím odborné literatury a pramenů uvedených v seznamu, který je součástí této bakalářské práce.

V Plzni dne 26. června 2014

.....

podpis autora

UPOZORNĚNÍ

Využití a společenské uplatnění výsledků bakalářské práce včetně uváděných vědeckých a výrobně-technologických poznatků nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě autorské smlouvy za souhlasu Fakulty strojní Západočeské univerzity v Plzni.

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří především vedoucímu a zároveň konzultantovi práce paní Ing. Evě Krónerové, Ph.D., která mi svými cennými radami pomohla k napsání této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat Doc. Ing. Josefu Formánkovi, Ph.D. a poděkování samozřejmě patří i všem ostatním, kteří svými připomínkami přispěli ke vzniku této práce.

ANOTAČNÍ LIST BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

AUTOR	Příjmení Šimeček	Jméno Jan		
STUDIJNÍ OBOR	„Konstrukce průmyslové techniky“			
VEDOUCÍ PRÁCE	Příjmení (včetně titulů) Ing. Krónerová, Ph.D.	Jméno Eva		
PRACOVIŠTĚ	ZČU - FST – KKS			
DRUH PRÁCE	DIPLOMOVÁ	BAKALÁŘSKÁ	Nehodící se škrtněte	
NÁZEV PRÁCE	Elektrické lanové navijáky			

FAKULTA	strojní	KATEDRA	KKS	ROK ODEVZD.	2014

POČET STRAN (A4 a ekvivalentů A4)

CELKEM	73	TEXTOVÁ ČÁST	58	GRAFICKÁ ČÁST	7

STRUČNÝ POPIS (MAX 10 ŘÁDEK) ZAMĚŘENÍ, TÉMA, CÍL POZNATKY A PŘÍNOSY	První část práce obsahuje druhy lanových navijáků s podrobným rozdělením. Dále jsou porovnávány jednotlivé části navijáku jako lana, bubny, motory, převodovky. V druhé části je navrhován konkrétní naviják na konkrétní použití. V práci je brán zřetel na zatížení navijáku a maximální rozměry.
KLÍČOVÁ SLOVA ZPRAVIDLA JEDNOSLOVNÉ POJMY, KTERÉ VYSTIHUJÍ PODSTATU PRÁCE	lanový naviják, dělení, převodovka, ozubení, kontrolní výpočty, 3D model

SUMMARY OF BACHELOR SHEET

AUTHOR	Surname Šimeček	Name Jan	
FIELD OF STUDY	“Design of Manufacturing Machines and Equipment “		
SUPERVISOR	Surname (Inclusive of Degrees) Ing. Krónerová, Ph.D.	Name Eva	
INSTITUTION	ZČU - FST - KKS		
TYPE OF WORK	DIPLOMA	BACHELOR	Delete when not applicable
TITLE OF THE WORK	Electrical cable winches		

FACULTY	Mechanical Engineering	DEPARTMENT	Machine Design	SUBMITTED IN	2014

NUMBER OF PAGES (A4 and eq. A4)

TOTALLY	73	TEXT PART	58	GRAPHICAL PART	7

BRIEF DESCRIPTION TOPIC, GOAL, RESULTS AND CONTRIBUTIONS	The first part of my thesis is focused on kinds of rope winches and their detailed breakdown. Next part is about comparation of each winch. I am interested in ropes, winch drums, motors and transmissions. The second part contains design of special winch for specific us. There is also load of winch and maximal proposition.
KEY WORDS	cable winch, divission, gear-box, gearwheel, check calculation, 3D model

Obsah

Seznam obrázků	4
Seznam tabulek	6
Přehled fyzikálních veličin	7
1.1 Rozdělení lanových navijáků:	10
1.1.1 Ruční lanové navijáky	10
1.1.2 Pneumatické lanové navijáky	10
1.1.3 Hydraulické lanové navijáky	11
1.1.4 Elektrické lanové navijáky	11
1.2 Volba parametrů navijáku	13
1.3 Jednotlivé části navijáku	13
1.3.1 Tažný prvek	13
1.3.2 Bubny.....	17
1.3.3 Motory	18
1.3.4 Baterie.....	21
1.3.5 Převodovky	21
1.3.6 Šneková ozubená kola	22
2 Návrh.....	25
2.1 Parametry navijáku.....	25
2.2 Lano.....	25
2.2.1 Výpočet vhodného lana	25
2.3 Navíjecí buben.....	26
2.3.1 Volba rozměrů bubnu	26
2.3.2 Potřebný výkon na bubnu	27
2.3.3 Tažné síly na různých površích	28
2.3.4 Výpočet potřebných hodnot.....	28
2.4 Návrh hnacího motoru.....	29
2.4.1 Návrhové hodnoty motoru a převodové skříně	30
2.4.2 Zvolený motor	30

2.5	Reálné otáčky převodové skříně	31
2.6	Výpočet jednotlivých ozubených kol	32
2.6.1	Výpočet soukolí 1,2	33
2.6.2	Výpočet soukolí 3,4	34
2.6.3	Výpočet kola 5,6	40
2.6.4	Generované výsledky	44
2.7	Kontrola hřídelí na krut, ohyb	45
2.7.1	Hřídel č. 1	46
2.8	Převodová skříň	59
3	Závěr	60
	Použitá literatura a software	61
	Přílohy	63

Seznam příloh a výkresů

Přílohy

- Izometrický pohled navijáku bez motoru
- Pohled zepředu bez motoru
- Horní pohled na naviják
- Řez dělicí rovinou
- Pohled na rozpojovací mechanismus bubnu
- Pohled na naviják bez převodové skříně
- Izometrický pohled kompletního navijáku
- Tříčtvrtinový řez bubnem
- Příklad uchycení navijáku

Výkresy

- Výkres sestavy + Kusovník DWG – 14 - K1 - 001

Seznam obrázků

Obr. 1 Ruční šnekový naviják [1]	10
Obr. 2 Ruční naviják s čelním ozubením[2]	10
Obr. 3 Ruční naviják s vnitřním čelním ozubením[3].....	10
Obr. 4 Pneumatický naviják [4]	10
Obr. 5 Hydraulický naviják [5]	11
Obr. 6 Šnekový elektrický naviják [6]	11
Obr. 7 Zvedací elektrický naviják [7]	11
Obr. 8 Ilustrační obrázek použití navijáku [8]	12
Obr. 9 Průřez lanem (42 drátů) [9].....	13
Obr. 10 Náčrt řetězu [10]	16
Obr. 11 Plochý buben.....	17
Obr. 12 Profilovaný buben	17
Obr. 13 Elektromotor[11].....	18
Obr. 14 Hydraulický motor [12]	19
Obr. 15 Spalovací motor s navijákem [13]	19
Obr. 16 Ruční pohon navijáku [14].....	20
Obr. 17 Planetová převodovka [15]	21
Obr. 18 Šnekové soukolí [15]	22
Obr. 19 Válcový šnek i kolo [16].....	23
Obr. 20 Globoidní šnekové kolo [16].....	23
Obr. 21 Globoidní šnek [16]	23
Obr. 22 Globoidní šnek i kolo [16]	24
Obr. 23 Šnek a šnekový hřeben [16].....	24
Obr. 24 Rozměry bubnu	26
Obr. 25 Náčrt převodové skříně	29
Obr. 26 Zvolený motor [17]	31
Obr. 27 Silové poměry kol 1, 2	34
Obr. 28 Silové poměry kol 3, 4	38

Obr. 29 Silové poměry kol 5, 6	43
Obr. 30 Přehled rotací v převodové skříní	46
Obr. 31 Hřídel č. 1	47
Obr. 32 Rozměry drážky pro pero.....	47
Obr. 33 Rozklad sil hř. 1	48
Obr. 34 Hřídel č. 2.....	50
Obr. 35 Rozklad sil hř. 2	51
Obr. 36 Hřídel č. 3.....	52
Obr. 37 Kontrola drážkování v Inventoru [18]	53
Obr. 38 Rozklad sil hř. 3	54
Obr. 39 Hřídel č. 4.....	55
Obr. 40 Náčrtek drážkování	56
Obr. 41 Rozklad sil hř. 4 (varianta 1).....	56
Obr. 42 Rozklad sil hř. 4 (varianta 2).....	57
Obr. 43 Převodová skříň.....	59

Seznam tabulek

Tab. 1 Rozhodovací tabulka tažných prvků	16
Tab. 2 Rozhodovací tabulka bubnů	18
Tab. 3 Rozhodovací tabulka motorů	20
Tab. 4 Rozhodovací tabulka převodovky	22
Tab. 5 Tvar bubnu dle normy CSN 27 1820	26
Tab. 6 Součinitelé smykového tření různých materiálů [1]	28
Tab. 7 Společné parametry kol 1, 2	33
Tab. 8 Hodnoty kol 1, 2	33
Tab. 9 Zatížení kol 1, 2	34
Tab. 10 Materiály šnekového soukolí	36
Tab. 11 Součinitelé a konstanty potřebné pro kontrolu soukolí	36
Tab. 12 Společné parametry kol 3, 4	39
Tab. 13 Hodnoty kol 3, 4	39
Tab. 14 Zatížení kol 3, 4	40
Tab. 15 Hodnoty k pevnostní kontrole	42
Tab. 16 Společné parametry kol 5, 6	44
Tab. 17 Hodnoty kol 3, 4	44
Tab. 18 Zatížení kol 3, 4	45
Tab. 19 Použitý materiál na hřídele	45
Tab. 20 Přehled silové rovnováhy	46
Tab. 21 Reakce působící na hř. 1	48
Tab. 22 Síly působící v podporách hř. 1	48
Tab. 23 Síly působící v podporách hř. 2	51
Tab. 24 Síly působící v podporách hř. 3	54
Tab. 25 Síly působící v podporách hř. 4	57

Přehled fyzikálních veličin

Název veličiny	Značka veličiny	Běžně používaný rozměr
tíhové zrychlení	g	m.s-2
hmotnost	m	kg
napětí	U	V
proud	I	A
výkon	P	W
koeficient bezpečnosti	s	-
maximální síla	F_{max}	N
součinitel smykového tření	f	-
otáčky	n	ot.s-1
úhlová rychlost	ω	rad.s-1
krouticí moment	M_k	Nmm
poloměr	r	mm
účinnost	η	-
dovolené napětí	F_{dov}	N
převodový poměr	i	-
modul	m	-
úhel sklonu	β	°
úhel profilu	α	°
vzdálenost os	a_w	mm
roztečná vzdálenost os	a	mm
celková jednotková korekce	Σx	-
rozteč zubů	p	mm
základní rozteč	p_{tb}	mm
provozní úhel záběru	α_w	°
počet zubů	z	-
jednotkové posunutí	x	-
průměr roztečné kružnice	d	mm
průměr hlavové kružnice	d_a	mm

průměr patní kružnice	d_f	mm
průměr základní kružnice	d_b	mm
pracovní roztečný průměr	d_w	mm
šířka ozubení	b	mm
radiální síla	F_r	N
obvodová síla	F_t	N
axiální síla	F_a	N
normální síla	F_n	N
krouticí moment	M_k	Nm
ohybový moment	M_o	Nm
obvodová rychlost	v	m.s-1
úhel sklonu zubu	γ	°
součinitel průměru šneku	q	mm
třecí úhel	φ	°
výška hlavy zubu	h_a^*	-
hlavová vůle	c_a^*	-
kluzná rychlost	v_k	m.s-1
tloušťka zubu v normálné rovině	s_n	mm
šířka zubové mezery	e	mm
tloušťka zubu v osové rovině	s_x	mm
délka šneku	l	mm
materiálová konstanta pro ohyb	k_{mo}	MPa
materiálová konstanta pro dotyk	k_{md}	MPa
rychlostní součinitel pro ohyb	r_o	m.s-1
rychlostní součinitel pro dotyk	r_d	m.s-1
mez kluzu	R_e	MPa
mez pevnosti	R_m	MPa
dovolené napětí ve smyku	τ_D	MPa
dovolené napětí	σ_D	MPa

v tahu/tlaku

redukované napětí	σ_{red}	MPa
tlak	p	N.m-2
statická únosnost	C_0	kN
dynamická únosnost	C	kN
životnost ložiska	L_n	h
ekvivalentní dynamické zatížení ložiska	F_e	N

1.1 Rozdělení lanových navijáků:

1.1.1 Ruční lanové navijáky

Rozdělení dle provedení navijáku

- S čelním ozubeným kolem
- Se šnekovým převodem
- S přímým uchycením

Dle druhu zajištění proti zpětnému prokluzu

- Přidržující klínek
- Tlaková zátěžová brzda
- Volnoběžná cívka

Dle maximální nosnosti

- závisí na typu motoru a převodové skříní

Dle vzdálenosti posuvu břemene

- závisí na velikosti bubnu a druhu lana
  - jednovrstvé vinutí
  - vícevrstvé

Dle rychlosti posuvu břemene

- závisí na převodovém poměru

1.1.2 Pneumatické lanové navijáky

Dle navíjecí rychlosti

- jedna plynulá rychlost
- možnost dvou rychlostí

Dle provozního tlaku

Obr. 1 Ruční šnekový naviják [1]

Obr. 2 Ruční naviják s čelním ozubením[2]

Obr. 3 Ruční naviják s vnitřním čelním ozubením[3]

Obr. 4 Pneumatický naviják [4]

1.1.3 Hydraulické lanové navijáky

Dle převodovky

- šneková
- planetová

Dle průtoku kapaliny (20-200 l/min)

Dle tlaku kapaliny (120-160bar)

Obr. 5 Hydraulický naviják [5]

1.1.4 Elektrické lanové navijáky

Dle druhu použití

- automobilový průmysl
  - o offroad
  - o záchranná vozidla
  - o pracovní vozidla

- jeřábové konstrukce

- univerzální využití

Dle typu převodovky

- planetová př.
- šneková př.

Dle maximální nosnosti

- rozsah závisí primárně na druhu motoru a převodové skříni

Obr. 6 Šnekový elektrický naviják [6]

Obr. 7 Zvedací elektrický naviják [7]

Zadání:

Návrh lanového navijáku (dále jen naviják) pro hasičské zásahové vozidlo. Podle oblasti použití navijáku se rozhodovat ve všech prvcích a ve výsledku by měl vzniknout ideální naviják pro konkrétní využití. Volba motoru, druh lana, délka navíjení, typ převodovky a její návrh. Následně provést kontrolu hřídelí a vypočítat životnost ložisek.

Základní informace o zásahovém vozidle SCANIA CAS 30, jako možné vozidlo pro navrhovaný lanový naviják.

Obr. 8 Ilustrační obrázek použití navijáku [8]

Rozměry vozidla:

délka: 7 550 mm

šířka: 2 500 mm

výška: 3 650 mm

celková hmotnost vozidla: 18 000 kg

motor: Scania DC 1101 Diesel

výkon: 280 kW/1900 ot/min

počet míst: 1+4

objem nádrže na vodu: 2 500 l

1.2 Volba parametrů navijáku

Nosnost: 2 500 Kg

Přibližná velikost [mm]: 700x300x300

Kabelové řízení navíjení

Tažná vzdálenost: 20m

Přibližná navíjecí rychlost: 4 m/min

1.3 Jednotlivé části navijáku

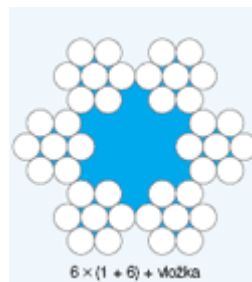
1.3.1 Tažný prvek

Jako jedna z nejdůležitějších částí lanového navijáku je tažný prvek. Proto bude vypsáno několik druhů lan, řetězů a pásů a budou srovnány z hlediska pevnosti v tahu a jejich hlavních výhod a nevýhod. Vybrané prvky se volily podobného rozměru kvůli reálnému srovnání. Dále budou tyto prvky srovnány a vyhodnoceny v tabulce. Dle výsledků se zvolí tažný prvek a použije se na výsledném návrhu.

Ocelová lana:

a.) Ocelové lano šestipramenné

- $6 \times 7 = 42$ drátů
- síla lana 14 mm
- předepsaná nosnost 101,5 kN = 10,34 t
(síla vydělená tíhovým zrychlením $g = 9,81 \text{ ms}^{-2}$)
- váha 0,59 kg/m
- lano s malým počtem drátů větších průměrů
- odolnost proti oděru, teplotě
- malá ohebnost lana (kladky, bubny větších průměrů)

Obr. 9 Průřez lanem (42 drátů) [9]

b.) Ocelové lano šestipramenné

- $6 \times 19 = 114$ drátů
- síla lana 14 mm
- předepsaná nosnost 113,9 kN = 11,6 t
- váha 0,67 kg/m
- lano se středním počtem drátů
- odolnost proti oděru, teplotě
- střední ohebnost lana (kladky, bubny středních průměrů)

c.) Ocelové lano šestipramenné

- $6 \times 19 = 114$ drátů s drátěnou duší (19 drátů)
- síla lana 14 mm
- předepsaná nosnost 128 kN = 13 t
- váha 0,75 kg/m
- lano se středním počtem drátů
- odolnost proti oděru, teplotě
- střední ohebnost lana (kladky, bubny středních průměrů)

d.) Speciální ocelové lano VEROTOP

- 245 drátů
- síla lana 14 mm
- předepsaná nosnost 243,3 kN = 24,8 t
- váha ≈ 1 kg/m
- nekrouživé lano se ztvárněnými prameny
- lano s vysokým počtem drátů
- odolnost proti oděru, teplotě
- lano vhodné pro autojeřáby, vrtací stroje...

Ocelová lana mají několik nevýhod, a proto se k nim uvádí průměrný faktor zkrutu lana, maximální rádius ohybu, odolnost vůči prostředí. Obvykle se skládají z vložky a jednotlivých pramenů. Vložka má za úkol vytvářet pevný, ale zároveň pružný střed lana a prameny tvoří zase vnější ochranu lana. Kvůli vyšší odolnosti se lana vyplňují mazivem, aby do nich nevnikala kapalina.

Lana z umělých vláken a plastu:

a.) Statické lano Tendon

- je tvořeno jednotlivými vlákny
- síla lana 13 mm
- váha 0,11 kg/m
- předepsaná nosnost 48 kN = 4,9 t
- vysoká ohebnost lana
- lano se využívá pro práci ve výškách

b.) Plastové lano Dyna Force

- je tvořeno 12ti propletenými prameny
- síla lana 14 mm
- předepsaná nosnost 241 kN = 24,6 t
- má nízkou váhu 0,13 kg/m
- odolné vůči vlhkosti, olejům a UV záření

c.) Pevnostní popruh

- šířka popruhu 25mm
- předepsaná nosnost 14,7 kN = 1,5 t
- má nízkou váhu
- je skladné
- může se používat v úzkých prostorech

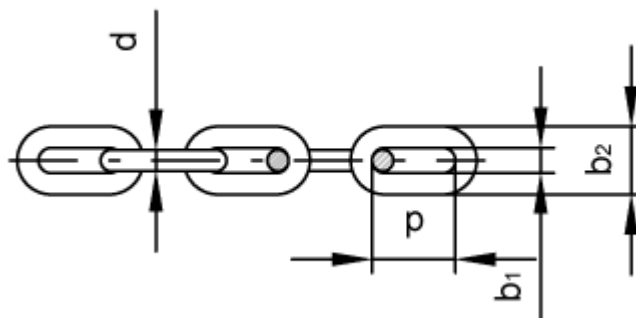
Lana či popruhy vyrobené z umělých vláken mají nevýhody: nízká odolnost vůči poškození oproti lanům ocelovým, mají určitý průvěs a v tahu jsou velice náchylná vůči proříznutí. Odolnější lana se skládají ze dvou částí z opletu (ochranná vrstva) a jádra (nosná vrstva). Oplet lana je smotan dohromady a jádro (nosná část) jsou jen přímá vlákna. Pro vyšší odolnost proti oděru někteří výrobci vplétají do opletu „teflonová“ vlákna. Jako závažná nevýhoda je nízká odolnost vůči teplotě (ohni).

Řetězy:

a.) Řetěz nezkoušený DIN 5685

- informativní trhací síla 3,85 kN = 0,39 t
- svařovaná oka
- odolnost vůči otěru, teplotě
- hmotnost 0,2kg/m

Rozměry: $d = 3,5\text{mm}$, $p = 28\text{mm}$, $b_1 = 6,3\text{mm}$, $b_2 = 13,3\text{mm}$

Obr. 10 Náčrt řetězu [10]

b.) Řetěz zkoušený DIN 776

- informativní trhací síla $8\text{ kN} = 0,8\text{ t}$
- svařovaná oka
- odolnost vůči otěru, teplotě
- hmotnost $0,2\text{kg/m}$
- zkušební síla $5\text{ kN} = 0,51\text{ t}$

Rozměry: $d = 4\text{ mm}$, $p = 16\text{ mm}$, $b_1 = 4,8\text{ mm}$, $b_2 = 13,6\text{ mm}$

Řetězy jsou nevhodné pro lanové navijáky z důvodu navíjení na buben a nízké nosnosti. Dále pořizovací cena řetězu je vysoká v porovnání s ostatními tažnými prvky.

Rozhodovací tabulka:

	ocel. lano	text. lano	řetěz
ohebnost	1	3	4
tepelná odolnost	5	1	5
způsob navíjení na buben	5	4	1
váha	2	5	3
elastická průtažnost	5	1	5
životnost	5	2	5
odolnost	5	1	4
cena	4	3	3
únosnost	5	3	1
Součet	33	20	28

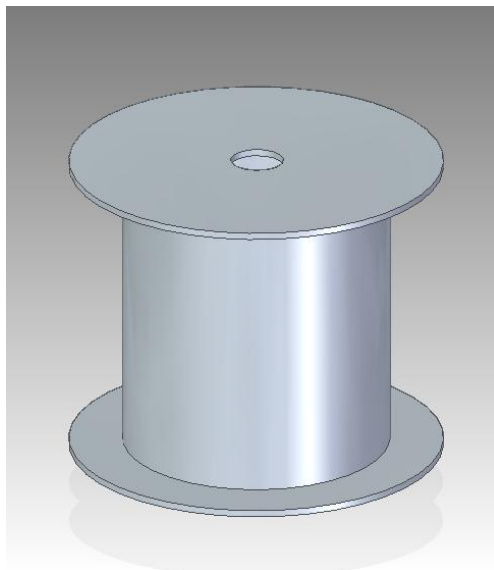
Tab. 1 Rozhodovací tabulka tažných prvků

Zhodnocení:

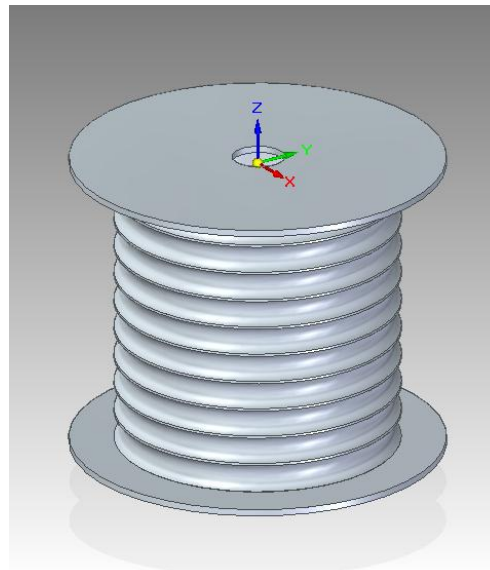
Srovnání třech druhů tažných prvků bylo vyhodnoceno v tabulce číslo 1, kde se ukázalo jako nejméně vhodné textilní lano kvůli nízké pevnosti a nízké odolnosti. Další prvek byl řetěz, který má nízkou únosnost a nevhodné navíjení na buben navijáku. Nejlépe hodnoceným prvkem je ocelové lano, u kterého převažovaly výhody, a proto je tedy zvoleno pro návrh navijáku.

1.3.2 Bubny

Jako další část úzce související s tažným prvkem (dále ocelovým lanem) je navíjecí buben, který je využíván k přitahování respektive odtahování břemena a současně slouží jako úložný prostor pro ocelové lano. Při provozu navijáku se rychlost navíjení respektive odvíjení břemene mění a to v případě, že se lano navíjí do několika vrstev. Při změně vrstvy se změní průměr, na který je navíjeno lano a tedy i krouticí moment. Jak již bylo zmíněno, u ocelového lana se uvádí maximální rádius ohybu a podle této informace musíme také volit minimální průměr bubnu. Bubny jsou dvojího druhu. Ploché, u nich je snadná výroba, ale navíjené lano nemá-li žádné vedení se navíjí neuspořádaně a může dojít k zamotání. Naopak bubny s profilovaným válcem jsou vedeny, a proto mohou lano navíjet vícevrstvě.

Obr. 11 Ploché bubny

Obr. 12 Profilovaný bubny

Při rozhodování musím zahrnout fakt, že se v návrhu použiji vodící válce a tím se zajistí správné navinutí na ploché bubny.

Rozhodovací tabulka:

	profilovaný válec	plochý válec
výrobní hodnota	1	5
velikost	3	3
kvalita navinutí	5	4
počet vrstev lana	4	4
Součet	13	16

Tab. 2 Rozhodovací tabulka bubnů

Pro navrhovaný lanový naviják je dostačující plochý buben, který je jednoduchý na výrobu a s vedením lana bude i správně navíjet.

1.3.3 Motory

Motory jakožto hnací prvek navijáku jsou jeden z určujících vlastností celého zařízení. Standardně se pro navijáky volí elektrické motory, jelikož mají výhody jako snadná montáž, nižší pořizovací cena, možnost práce i při velkých náklonech v terénu, kdy hrozí odlití oleje z motoru a následné zadření. Jako další výhoda je poměrně vysoká spolehlivost.

Elektrické motory dělíme:

Dle vstupního napětí

- 12V
- 24V
- 230V
- 380V

Dle konstrukce

- Asynchronní
- Servomotory
- Stejnoseměrné
- Komutátorové

Obr. 13 Elektromotor[11]

Pro některé případy lze volit hydraulický motor, ale oproti elektrickému má vyšší pořizovací cenu uvažíme-li cenu montáže včetně čerpadla. Avšak je to velice účinné zařízení pro prakticky nepřetržitou práci, kde nejste limitováni zahříváním elektromotoru, což je naopak

slabina elektrických navijáků. Navijáky jsou obvykle navrženy na tlak, který se rozvádí po výrobních halách, tedy na 6 barů.

Obr. 14 Hydraulický motor
[12]

Jako dalším druhem pohonné jednotky může být i spalovací motor, který není závislý na přidruženém zařízení. Tato výhoda je ale smazána obtížnou manipulací a kotvením za cizí předměty. Tento typ navijáku lze použít i v těžko dostupném prostoru například v hustém lese či v sutinách.

Obr. 15 Spalovací motor s navijákem [13]

Jako poslední varianta je ruční pohon, tedy pouze zpřevodovaný mechanismus se zajištěním zpětného otočení. Tato varianta je jednoduchá nenákladná, ale málo účinná. Využívá se lidská síla k zvedání i spouštění břemene.

Obr. 16 Ruční pohon navijáku [14]

Rozhodovací tabulka:

	elektrický motor	hydraulický motor	pneumatický motor	spalovací motor	ruční pohon
cena	5	2	2	2	5
nezávislost na cizím zdroji	4	2	2	5	5
spolehlivost	3	5	5	2	1
rozměry	4	4	4	2	4
údržba	4	3	3	3	4
hlučnost	4	5	5	1	3
síla	3	3	3	3	1
váha	3	3	4	2	4
životnost	4	5	5	3	3
napájení	5	2	3	3	4
nepřetržitý provoz	4	5	5	2	1
Součet	43	39	41	28	35

Tab. 3 Rozhodovací tabulka motorů

Pro navržení lanového navijáku na hasičské auto volím elektromotor s napětím 12V, jelikož je možné využít baterii samotného vozidla.

1.3.4 Baterie

Naviják je navrhován na hasičský automobil. Je tedy předpoklad, že baterie bude na 12V. Volím tedy baterii firmy Varta.

výkon 280 kW → baterie série P 380, 280kW

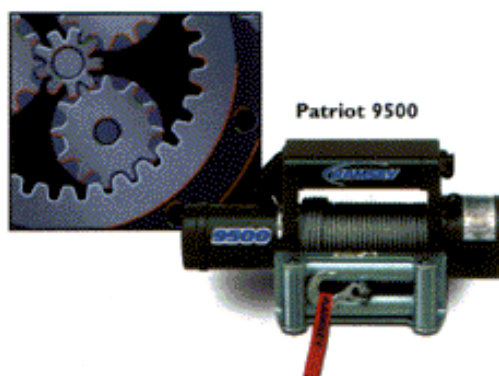
napětí 12V, kapacita 155Ah, startovací proud 1000A

1.3.5 Převodovky

Převodová skříň slouží ke změně otáček. Obvykle se z vysokých otáček pomocí ozubených kol sníží úhlová rychlost a zvýší točivý moment a tím pádem má motor větší sílu a menší rotaci. Lanové navijáky nejčastěji používají dva druhy převodových skříní, buďto planetová nebo šneková skříň. Oba typy zabírají málo místa a jsou schopny vysokého převodového stupně.

Planetové převodovky:

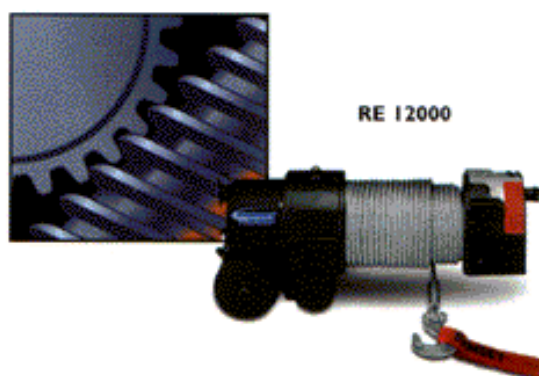
Většinou lacinější konstrukce, která navíc nevyžaduje příliš mnoho prostoru k montáži. Nevýhodou je nutnost brždění převodovky, kde je nutno prvky vytvořit z kvalitních materiálů, zvláště při průmyslovém používání. Tato převodovka má vstupní a výstupní hřídel rovnoběžně, má tedy jednodušší uchycení na navijáku. Ozubení se skládá z centrálního kola, satelitů, unášeče satelitů a korunového kola. Zatímco satelity jsou mezičásti převodovky mezi centrálním a korunovým kolem, tak unášeč satelitů je k zajištění přesné polohy a rozložení satelitů v převodovce. Jako zajímavost, která vyplývá z konstrukčního řešení je, že vstupní a výstupní hřídel se otáčí opačným směrem. Jako další z výhod je zatížení kol pouze v momentovém směru, tedy rovnoměrné rozložení sil a zatížení pouze v axiálním směru. Planetová převodovka se může lišit počtem satelitů na unášeči a to podle velikosti zatížení.

Obr. 17 Planetová převodovka [15]

Šnekové převodovky:

Nákladnější konstrukce s většími nároky na prostor pro montáž se vyznačují řádově několikanásobnou životností proti planetovým převodovkám. Odpadá zde nutnost brždění, jelikož je soukolí samosvorné. Ideální elektrický naviják pro průmyslové použití. A proto volím do mého návrhu tento typ.

Obr. 18 Šnekové soukolí [15]

Rozhodovací tabulka:

	planetová převodovka	šneková převodovka
spolehlivost	1	1
nutnost brždění	0	1
rozměry	1	0
cena	1	0
údržba	0	1
hlučnost	0	1
životnost	0	1
Součet	3	5

Tab. 4 Rozhodovací tabulka převodovky

Je zvolena šneková převodovka.

1.3.6 Šneková ozubená kola

Tento typ ozubených kol využíváme mezi dvěma mimoběžnými hřídeli (90°).

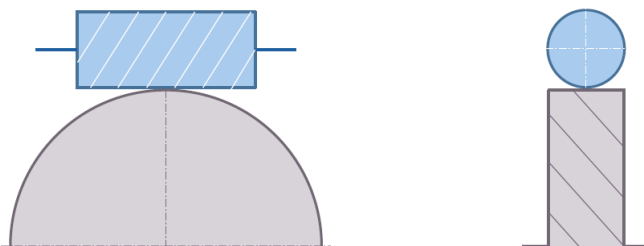
Šnekové kolo se skládá z ozubeného kola a pastorku (šnekového kola).

Samosvornost je za podmínky, že úhel stoupání šroubovice šneku je menší než třetí úhel dotykových ploch za klidu.

U šnekového soukolí se úhel sklonu zubu rovná úhlu stoupání šneku $\beta_2 = \gamma$.

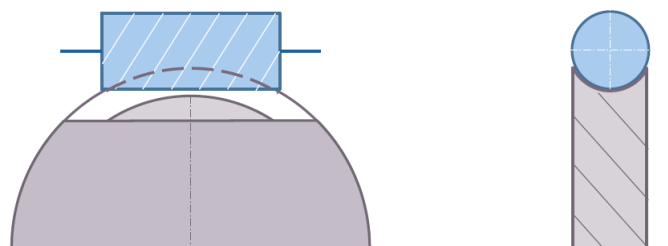
Varianty šnekových soukolí:

a.) Válcový šnek a válcové ozubené kolo

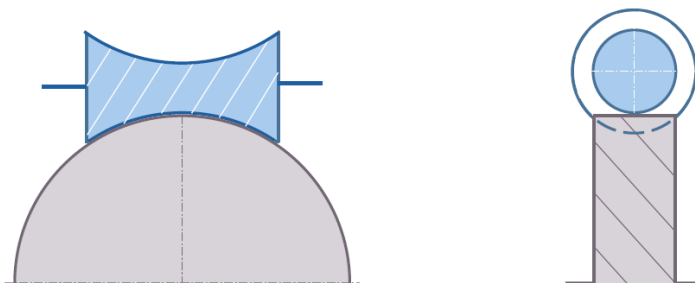
Obr. 19 Válcový šnek i kolo [16]

b.) Válcový šnek a globoidní šnekové kolo

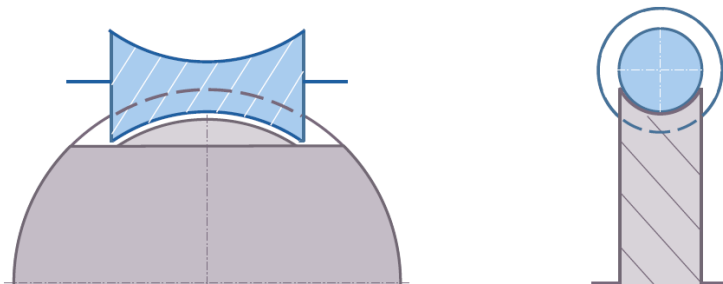
Obr. 20 Globoidní šnekové kolo [16]

c.) Globoidní šnek a válcové ozubené kolo

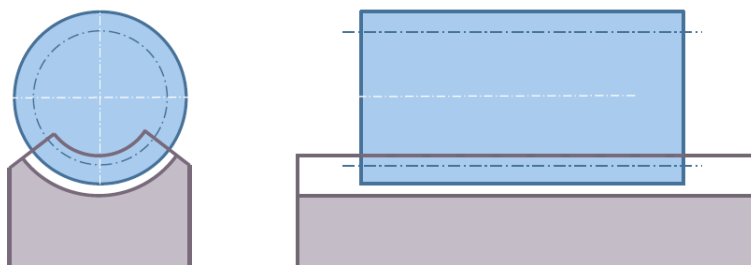
Obr. 21 Globoidní šnek [16]

d.) Globoidní šnek i ozubené kolo

Obr. 22 Globoidní šnek i kolo [16]

e.) Šnek a šnekový hřeben

Obr. 23 Šnek a šnekový hřeben [16]

Z výše vypsanych typů soukolí volím válcový šnek a globoidní ozubené kolo.

2 Návrh

2.1 Parametry navijáku

Nosnost: 2 500 kg

Tažná síla: 5 450 kg

Velikost (mm): 700x300x300

Tažná vzdálenost: 20 m

Přibližná navíjecí rychlost: 4 m/min

Z předchozích zhodnocení byla zvolena převodovka šneková pro dostatečnou změnu otáček motoru. Dále se musely přidat převody válcové se šikmými zuby. Po odlazení v programu AutoCad Inventor 2013 vzhledem k minimálním rozměrům převodovky byla navržena kola s převodovými poměry $i_1 = 2,1$; $i_2 = 33$ a $i_3 = 3$ tedy celkový převodový poměr převodovky $i_{celk} = 208$.

2.2 Lano

2.2.1 Výpočet vhodného lana

Ze zadaných hodnot je známo, že nosnost navijáku je $m_n = 2\,500\text{kg}$ a tíhové zrychlení $g = 9,81\text{ m/s}^2$. Podle normy ČSN 27 0100 se vypočítá nosnost lana, kde je zvolen koeficient bezpečnosti $s_l = 4,1$. Maximální nosnost lana vypočteme takto.

$$F_{max} = m_n \cdot g \cdot s_l = 2\,500 \cdot 9,81 \cdot 4,1 = 100,5\text{kN}$$

Volím ocelové lano VEROTOP od firmy ELIS o průměru $d_l = 9\text{ mm}$, které má výpočtovou sílu přetržení 100,5kN.

2.3 Navíjecí buben

2.3.1 Volba rozměrů bubnu

K bubnům pro ocelová lana se vztahuje norma ČSN 27 1820, která mimo jiné určuje vhodný průměr bubnu k průměru lana. Nejmenší dovolený základní průměr bubnu se vypočte:

$$D = d_l \cdot \alpha_b = 9 \cdot 18 = 162 \text{ mm}$$

d_l = průměr lana; α_b = součinitel pro lanové bubny

Průměr bubnu byl zvolen $D = 160 \text{ mm}$.

Určení šířky bubnu. Předpokládá se, že lano bude navinuto ve dvou vrstvách. Pro výpočet jedné otáčky je použit průměr bubnu s prvním navinutím lana.

Tedy $D_1 = 169 \text{ mm}$

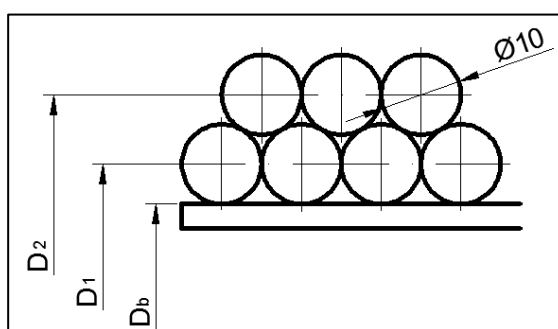
$$L_1 = \pi \cdot D_1 \cong 0,53 \text{ m}$$

L_1 = délka lana v jedné otáčce

Je přibližně počítáno, že na jednu otáčku se spotřebuje $0,53 \text{ m}$ lana. K namotání 20ti metrového lana, je třeba 38 otáček. V jedné vrstvě bude počítáno s 20ti otáčkami a vzdálenost mezi otáčkami viz Obr .24.

Šířka bubnu bude tedy:

$$L_B = 20 \cdot 9 \text{ mm} = 180 \text{ mm}$$

Obr. 24 Rozměry bubnu

Průměr bubnu	D_b	160 mm
Minimální poloměr lana	D_1	169 mm
Maximální průměr lana	D_2	184 mm

Tab. 5 Tvar bubnu dle normy ČSN 27 1820

2.3.2 Potřebný výkon na bubnu

Je třeba znát maximální zátěž navijáku. To znamená, že do výpočtu je zahrnutá váha lana a háku. Výrobce uvádí hmotnost lana $0,51\text{kg/m}$. Hmotnost háku volím přibližně 2kg:

$$m_l = 20 [m] \cdot 0,51 [kg] = 10,2 [kg]$$

$$m_h = 2 [kg]$$

$$F_{max} = m_{max} \cdot g = (m + m_l + m_h) \cdot g = (2500 + 10,2 + 2) \cdot 9,81$$

$$F_{max} = 24\,645\text{ N}$$

Maximální zátěž navijáku je 24,6 kN uvažujeme-li, že se bude břemeno zvedat vzhůru bez třecích účinků. To je ale nestandardní situace použití. Naviják je běžně používán pro tažení břemen po vodorovném (případně nakloněném) povrchu. Uvažuje-li se o tažení po vodorovně, tak hmotnosti břemene mohou být následující (uvedeny pouze dva příklady pro představu).

F_{max} = maximální síla, F_g = tíha tělesa

$$F_{max} = f \cdot F_g \rightarrow F_g = \frac{F_t}{f}$$

Dřevo na dřevě

$$F_{gdd} = \frac{24,6}{0,3} = 82\text{ kN} \rightarrow 8,3\text{ tuny}$$

Pryž na suchém asfaltu

$$F_{gpa} = \frac{24,6}{0,55} = 44,7\text{ kN} \rightarrow 4,5\text{ tuny}$$

2.3.3 Tažné síly na různých površích

Materiály	Statický	Dynamický
Dřevo na dřevě (průměrně)	0,65	0,30
Dřevo na ledu (sněhu)		0,035
Kožený řemen na dřevě	0,47	0,27
Kožený řemen na litině	0,56	0,28
Kůže na kovu	0,60	0,25
Ocel na bronzu (mazáno)	0,1	0,01
Ocel na bronzu (suchá)	0,18	0,16
Ocel na dřevě	0,55	0,35
Ocel na ledu		0,027
Ocel na oceli (suchá)	0,15	0,10
Pryž (pneumatika) na náledí	0,1 - 0,2	
Pryž na betonu	0,7 - 0,8	
Pryž na dlažbě (malé kostky)	0,6 - 0,7	
Pryž na mokrém asfaltu	0,2 - 0,5	
Pryž na suchém asfaltu	0,55	

Tab. 6 Součinitelé smykového tření různých materiálů [1]

Jestliže nejnáročnější podmínky jsou tažení pryže po asfaltu, tedy zhruba 4,5 tuny, lze volit tažnou sílu navrhovaného navijáku 4 tuny.

2.3.4 Výpočet potřebných hodnot

Z předběžných hodnot rychlosti navíjení $v = 5 \text{ m/min}$ a maximální zátěže navijáku $F_{max} = 24\,645 \text{ N}$ jsou dopočítány otáčky n_b , úhlová rychlost ω_b a potřebný výkon na bubnu P_b .

$$1ot = \pi \cdot D_1 = \pi \cdot 169 = 530 \text{ mm} = 0,53 \text{ m}$$

$$n_b = \frac{v}{1ot} = \frac{4}{0,53} = 9,4 \text{ ot/min}$$

$$\omega_b = 2 \cdot \pi \cdot \frac{n_b}{60} = 0,99 \text{ rad/sec}$$

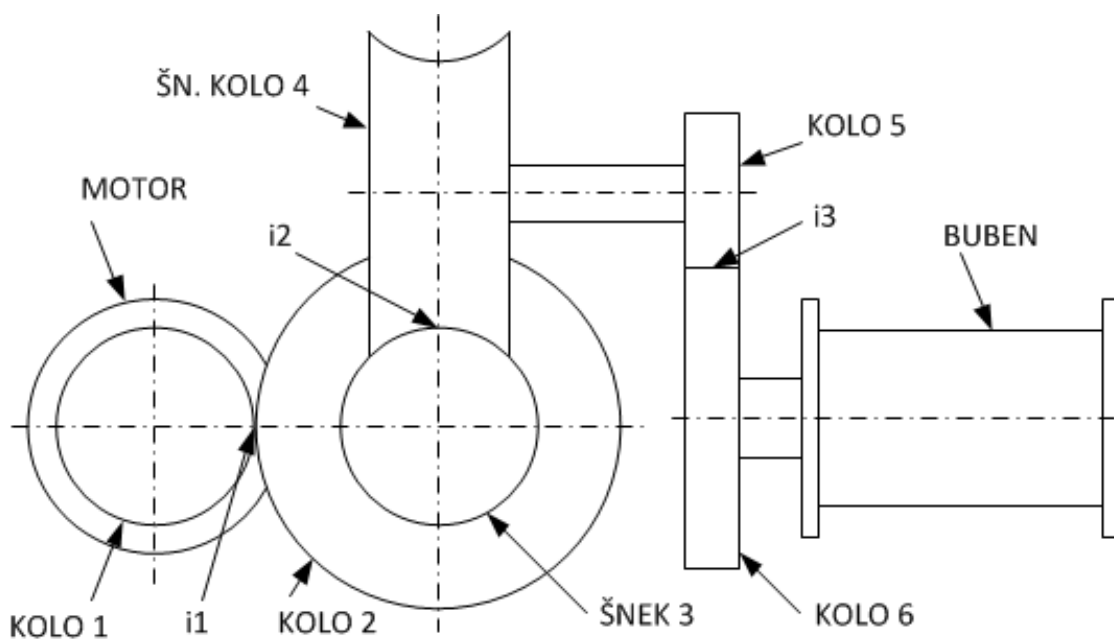
Vzhledem k tomu, že nás zajímá maximální potřebný výkon, bude se počítat s největším ramenem na bubnu. To znamená $D_2 = 184 \text{ mm}$, poloměr $r_2 = 0,092\text{m}$. Krouticí moment je:

$$M_{kb} = F_{max} \cdot r_2 = 24\,645 \cdot 0,092 = 2\,267,3 \text{ Nm}$$

$$P_b = M_{kb} \cdot \omega_b = 2\,245 \text{ W}$$

2.4 Návrh hnacího motoru

Nyní, když jsou známy výstupní parametry na hnacím bubnu navijáku, je možné se dopočítat potřebnému výkonu motoru. V tomto výpočtu je třeba zvolit účinnost mezi ozubenými koly. Účinnost mezi válčovým kolem se šikmými zuby je zvolena $\eta_k = 0,98$ a mezi šnekovým ozubením $\eta_s = 0,6$ jak se obecně uvažuje. Pro přehlednost jsou kola označena čísly 1-6 od motoru směrem k bubnu.

Obr. 25 Náčrt převodové skříně

2.4.1 Návrhové hodnoty motoru a převodové skříně

Hodnoty bubnu a kola6 :

$$\text{otáčky} \quad n_b = 9,43 \text{ ot/min}$$

$$\text{kroučící moment} \quad M_b = 2\,267,3 \text{ Nm}$$

Hodnoty kola5 a šn.kola4 :

$$\text{otáčky} \quad n_{54} = n_{b6} \cdot i_3 = 9,43 \cdot 3 = 28,29 \text{ ot/min}$$

$$\text{kroučící moment} \quad M_{54} = \frac{M_{b6}}{i_3 \cdot \eta_s} = \frac{2267,3 \text{ Nm}}{3 \cdot 0,98} = 771,2 \text{ Nm}$$

Hodnoty šneku3 a kola2 :

$$\text{otáčky} \quad n_{32} = n_{54} \cdot i_2 = 28,29 \cdot 33 = 933,6 \text{ ot/min}$$

$$\text{kroučící moment} \quad M_{32} = \frac{M_{54}}{i_2 \cdot \eta_s} = \frac{771,2 \text{ Nm}}{33 \cdot 0,6} = 38,9 \text{ Nm}$$

Hodnoty kola1 a motoru:

$$\text{otáčky} \quad n_{1m} = n_{32} \cdot i_1 = 933,6 \cdot 2,1 = 1\,960,6 \text{ ot/min}$$

$$\text{kroučící moment} \quad M_{1m} = \frac{M_{32}}{i_1 \cdot \eta_k} = \frac{38,9 \text{ Nm}}{2 \cdot 0,98} = 19,8 \text{ Nm}$$

$$\text{úhlová rychlost} \quad \omega_{1m} = 2 \cdot \pi \cdot \frac{n_{1m}}{60} = 205,3 \text{ rad/sec}$$

$$\text{výkon motoru} \quad P_m = M_{1m} \cdot \omega_{1m} = 4\,064 \text{ W}$$

K zdvihání břemene o maximální dovolené hmotnosti 2 500 kg je potřeba motor s výkonem 4,1 kW. Dle tohoto požadavku byl zvolen motor s nejbližším vyšším výkonem 5,5 kW.

2.4.2 Zvolený motor

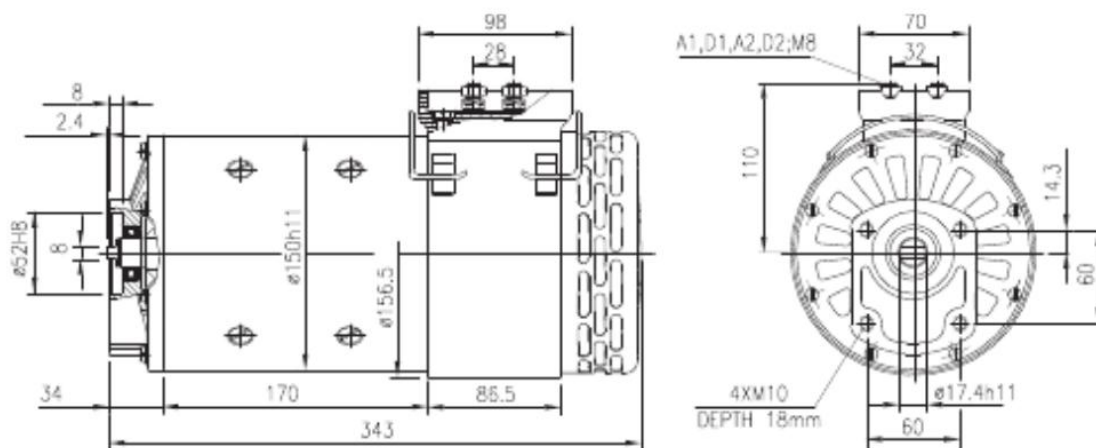
Parametry motoru typu IM0065:

- Napájení: 24V
- Napájecí proud: DC (stejnoseměrný)
- Výkon: 5,5 kW
- Otáčky: 2 000 ot/min
- Druh: microMotor s permanentním magnetem

Motor je dostupný na stránkách:

<http://www.iskra-agv.cz/katalogy/elektromotory-prehled-pouziti-prevodni-cisla/#/26>

Vzhledem k tomu, že motor bude napájen zdrojem o 12ti voltech namísto 24V, tak bude mít zvolený motor poloviční otáčky tedy $n_m = 1\,000\text{ ot/min}$. Dále bude vybaven ovládáním, které bude měnit směr rotace motoru. To znamená, že lze lano i odvíjet. Konkrétní zapojení ovládání není předmětem této práce a tak nebude uvedeno.

Obr. 26 Zvolený motor [17]

2.5 Reálné otáčky převodové skříně

Výpočet reálných hodnot dle zvoleného motoru:

motor (kolo1):

$$n_m = 1\,000\text{ ot/min}, P_{m1} = 5\,500\text{ W}$$

$$\omega_m = 2 \cdot \pi \cdot \frac{n_m}{60} = 104,7\text{ rad/sec}$$

$$M_m = \frac{P_m}{\omega_m} = 52,5\text{ Nm}$$

kolo2 (šnek3):

$$n_2 = \frac{n_m}{i_1} = 1000/2,1 = 476\text{ ot/min}$$

$$M_2 = M_m \cdot i_1 \cdot \eta_1 = 52,5 \cdot 2 \cdot 0,98 = 108\text{ Nm}$$

šn.kolo4 (kolo5):

$$n_4 = \frac{n_2}{i_2} = \frac{500}{33} = 15,15\text{ ot/min}$$

$$M_4 = M_2 \cdot i_2 \cdot \eta_2 = 102,9 \cdot 33 \cdot 0,6 = 2\,037,4\text{ Nm}$$

kolo6 (buben):

$$n_6 = \frac{n_4}{i_3} = \frac{15,15}{3} = 5,05 \text{ ot/min}$$

$$\omega_6 = 2 \cdot \pi \cdot \frac{n_6}{60} = 0,58 \text{ rad/sec}$$

$$M_6 = M_4 \cdot i_3 \cdot \eta_1 = 2\,037,4 \cdot 3 \cdot 0,98 = 5\,990 \text{ Nm}$$

$$P_6 = M_6 \cdot \omega_6 = 5\,990 \text{ Nm} \cdot 0,53 \frac{\text{rad}}{\text{sec}} = 3\,174 \text{ W}$$

Z vypočítaných hodnot vyplývá, že motor při maximálním výkonu bude mít krouticí moment skoro 6 tisíc Nm a výkon 3,2 kW. Tyto maximální hodnoty ale nejsou potřeba, jelikož bubnový naviják je navrhovaný na krouticí moment 2267,3 Nm. Z těchto výpočtů se použijí pouze reálné otáčky. Dosadí-li se reálné otáčky a vypočtený moment dojdeme k výsledným hodnotám:

$$n_6 = 5,05 \text{ ot/min}$$

$$M_{6,b} = 2\,267,3 \text{ Nm}$$

$$n_4 = 15,15 \text{ ot/min}$$

$$M_{4,5} = 771,2 \text{ Nm}$$

$$n_2 = 500 \text{ ot/min}$$

$$M_{2,3} = 38,9 \text{ Nm}$$

$$n_m = 1\,000 \text{ ot/min}$$

$$M_{m,1} = 19,8 \text{ Nm}$$

2.6 Výpočet jednotlivých ozubených kol

Čelní válcová ozubená kola se šikmými zuby číslo 5, 6 a šnekové soukolí číslo 3, 4 jsou vypočítány dle podkladů z předmětu CMS. Srovnatelné výsledky jsou uvedeny v příloze, kde jsou hodnoty z programu AutoCAD Inventor 2013. Byla zvolena právě tato soukolí kvůli vyšším zatěžujícím silám a různému typu ozubených kol. U kol 1, 2 jsou vypsány pouze důležité hodnoty.

2.6.1 Výpočet soukolí 1,2

Pro následující výpočty jsou uvedeny pouze důležité výsledky, ostatní hodnoty je možné dohledat v elektronických podkladech.

Společné parametry:

Převodový poměr	i	2,0857 ul
Požadovaný převodový poměr	i_{in}	2,1000 ul
Modul	m	2,750 mm
Úhel sklonu	β	15,0000 deg
Úhel profilu	α	20,0000 deg
Vzdálenost os	a_w	155,000 mm
Roztečná vzdálenost os	a	153,739 mm
Celková jednotková korekce	Σx	0,4716 ul
Rozteč zubů	p	8,639 mm
Základní rozteč	p_{tb}	8,370 mm
Provozní úhel záběru	α_w	21,2829 deg

Tab. 7 Společné parametry kol 1, 2

Hodnoty kol:

		Kolo 1	Kolo 2
Počet zubů	z	35 ul	73 ul
Jednotkové posunutí	x	0,1528 ul	0,3188 ul
Průměr roztečné kružnice	d	99,645 mm	207,832 mm
Průměr hlavové kružnice	d_a	105,915 mm	215,014 mm
Průměr patní kružnice	d_f	93,611 mm	202,710 mm
Průměr základní kružnice	d_b	93,245 mm	194,483 mm
Pracovní roztečný průměr	d_w	100,463 mm	209,537 mm
Šířka ozubení	b	30,000 mm	30,000 mm

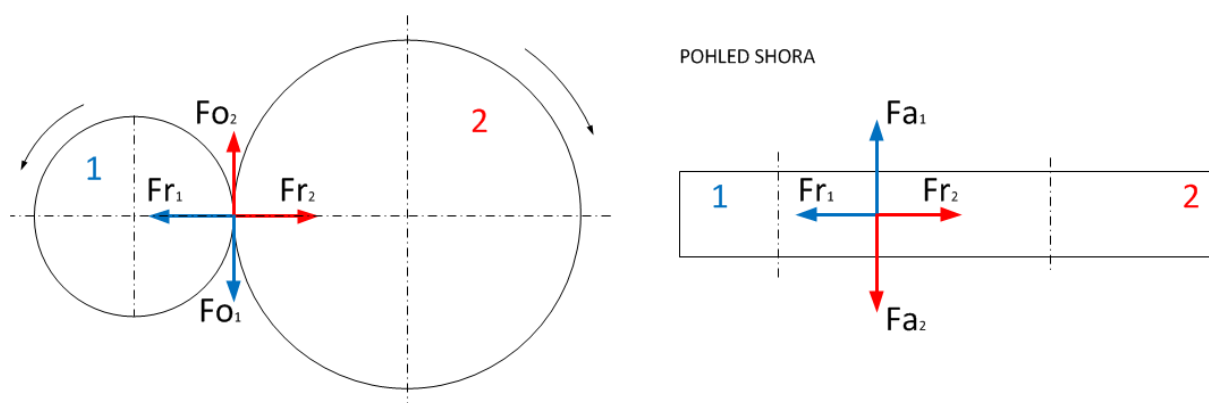
Tab. 8 Hodnoty kol 1, 2

Zatížení:

		Kolo 1	Kolo 2
Výkon	P	2,073 kW	2,032 kW
Otáčky	n	1000,00 rpm	479,45 rpm
Krouticí moment	M_k	19,800 N m	40,471 N m
Účinnost	η	0,980 ul	
Radiální síla	F_r	158,065 N	
Obvodová síla	F_o	394,175 N	
Axiální síla	F_a	105,619 N	
Normální síla	F_n	437,948 N	
Obvodová rychlost	v	5,217 mps	

Tab. 9 Zatížení kol 1, 2

Obr. 27 Silové poměry kol 1, 2

2.6.2 Výpočet soukolí 3,4

Základní rozměry

a.) Zvolené parametry:

$$z_3 = 1, z_4 = 33, m_n = 5,6, q = 10$$

pro šnek 3 je zvolen materiál 14 220.4

pro kolo 4 je zvolen materiál CuZn35AlFe3 (42 3311)

$$\gamma = \arcsin\left(\frac{z_3}{q}\right) = 5,7392^\circ$$

$$d_3 = m_n \cdot q = 56 \text{ mm}$$

$$d_4 = \frac{m_n \cdot z_4}{\cos \gamma} = 185,731 \text{ mm}$$

$$a = \frac{d_3 + d_4}{2} = 120,866 \text{ mm}$$

Jelikož není teoretická osová vzdálenost celé číslo, koriguji soukolí na $a_w = 120 \text{ mm}$.

b.) Výpočet korekcí:

$$a_w = \frac{d_3 + d_4}{2} + m_n \cdot x \rightarrow x = \frac{a_w - \frac{d_3 + d_4}{2}}{m_n} = -0,1546 \text{ mm}$$

Výsledná korekce se provádí pouze na šnekovém kole jelikož šnek se vyrábí dle normalizovaných rozměrů kvůli nižším nákladům na výrobu.

účinnost soukolí:

$$\eta = \frac{\text{tg} \gamma}{\text{tg}(\varphi + \gamma)} = 0,59$$

Kde:

Koeficient tření f volím nízký kvůli volbě kvalitních maziv:

$$f = 0,07 = \text{tg} \varphi; \quad \varphi = \arctg 0,07 = 4,004^\circ$$

c.) Výpočet ostatních rozměrů:

$$\alpha_n = 20^\circ, h_a^* = 1, c_a^* = 0,25$$

$$z_3, x_3 = 0, z_4, x_4 = x$$

$$d_{a3} = d_3 + 2m_n h_a^* = 67,2 \text{ mm}$$

$$d_{a4} = d_4 + 2m_n(h_a^* + x) = 195,199 \text{ mm}$$

$$d_{f3} = d_3 - 2m_n(h_a^* + c_a^*) = 42 \text{ mm}$$

$$d_{f4} = d_4 - 2m_n(h_a^* + c_a^* - x) = 170 \text{ mm}$$

$$d_{w3} = d_3 + 2m_n x = 56 \text{ mm}$$

$$d_{w4} = d_4 = 185,731 \text{ mm}$$

$$s_{n3} = 0,5\pi m_n = 8,796 \text{ mm}$$

$$s_{n4} = 0,5\pi m_n + 2m_n * x * \operatorname{tg}\alpha_n = 8,166 \text{ mm}$$

$$s_{x3} = \frac{s_{n3}}{\cos\gamma} = 8,84 \text{ mm}$$

$$s_{x4} = \frac{s_{n4}}{\cos\gamma} = 8,21 \text{ mm}$$

$$l_3 \cong (11 + 0,06z_4)m_n, z_3 < 4 \rightarrow l_3 = 72,7 \text{ mm} \rightarrow \text{délku volím } 80 \text{ mm}$$

$$l_3 \cong (12,5 + 0,09z_4)m_n, z_3 \geq 4$$

$$b_2 \cong 0,75 \left(1 + \frac{2}{q}\right) d_3, z_3 < 4 \rightarrow b_2 = 50,4 \text{ mm}$$

$$b_2 \cong \left(1 + \frac{2}{q}\right) d_3, z_3 \geq 4$$

Pevnostní kontrola

Výpočet dle ČSN 01 4780

	Pevnost v tahu
Materiál šneku – ocel tř. 14 220.9 (ušlechtilá ocel)	800 MPa
Materiál kola – mosaz CuZn35AlFe3	300 MPa

Tab. 10 Materiály šnekového soukolí

kolo	šnek
$k_{mo4} = 90 \text{ MPa}$	$k_{mo3} = 390 \text{ MPa}$
$k_{md4} = 9,6 \text{ MPa}$	$k_{md3} = 34 \text{ MPa}$
$x_o = 0,65$	
$x_d = 0,55$	
$r_{o4} = 0,54$	$r_{o3} = 0,31$
$r_{d4} = 0,55$	$r_{o3} = 0,26$
$b_o = \left(d_{a3} + 2 \cdot \frac{1}{6} \cdot m_n\right) \cdot \psi(\text{rad}) = 40,45 \text{ mm}$	
$b_d = d_{a3} \cdot \sin\psi = 37,1 \text{ mm}$	

Tab. 11 Součinitelé a konstanty potřebné pro kontrolu soukolí

$$\text{Kde: } \psi = \arccos\left(\frac{d_{a3} - 2 \cdot m_n}{d_{a3}}\right) = 33,557^\circ = 0,5857 \text{ rad}$$

Ze zjištěných hodnot, které byly nalezeny v přednáškových podkladech předmětu CMS2 se zjistí únosnost šnekového soukolí na ohyb a dotyk

Dovolené hodnoty kol:

Ohyb:

$$F_{o3DOV} = \frac{1}{x_o} \cdot m_n \cdot b_o \cdot k_{mo3} \cdot r_{o3} = 42\,133\,N$$

$$F_{o4DOV} = \frac{1}{x_o} \cdot m_n \cdot b_o \cdot k_{mo4} \cdot r_{o4} = 16\,937\,N$$

Dotyk:

$$F_{d3DOV} = \frac{1}{x_d} \cdot d_4^{8,0} \cdot b_d \cdot k_{md3} \cdot r_{d3} = 38\,950,5\,N$$

$$F_{d4DOV} = \frac{1}{x_d} \cdot d_4^{8,0} \cdot b_d \cdot k_{md4} \cdot r_{d4} = 23\,264,6\,N$$

Osově zatížení ve třech hlavních směrech kol 3,4

Obvodová síla na šneku:

$$F_{o3} = \frac{2 \cdot Mk_3}{d_3} = \frac{2 \cdot 38\,900}{56} = 1\,389\,N < F_{o3DOV}$$

Obvodová síla na kole:

$$F_{o4} = \frac{2 \cdot Mk_4}{d_4} = \frac{2 \cdot 771\,200}{185,731} = 8\,305\,N < F_{o4DOV}$$

Radiální síla šneku:

$$F_{r3} = F_{o3} \cdot \frac{\operatorname{tg}\alpha_n}{\sin\gamma + \cos\gamma \cdot \operatorname{tg}\varphi} = 1\,389 \cdot \frac{0,364}{0,169\,6} = 2\,981\,N$$

Radiální síla kola:

$$F_{r4} = F_{o4} \cdot \frac{\operatorname{tg}\alpha_n}{\cos\gamma - \sin\gamma \cdot \operatorname{tg}\varphi} = 3\,054\,N$$

Axiální síla šneku:

$$F_{a3} = \frac{F_{o3}}{\operatorname{tg}(\gamma + \varphi)} = 8\,089\,N$$

Axiální síla kola:

$$F_{a4} = F_{o4} \cdot \operatorname{tg}(\gamma + \varphi) = 1\,424\,N$$

Normální síla šneku:

$$F_{n3} = \sqrt{F_{o3}^2 + F_{r3}^2 + F_{a3}^2} = 8\,732\text{ N}$$

Normální síla kola:

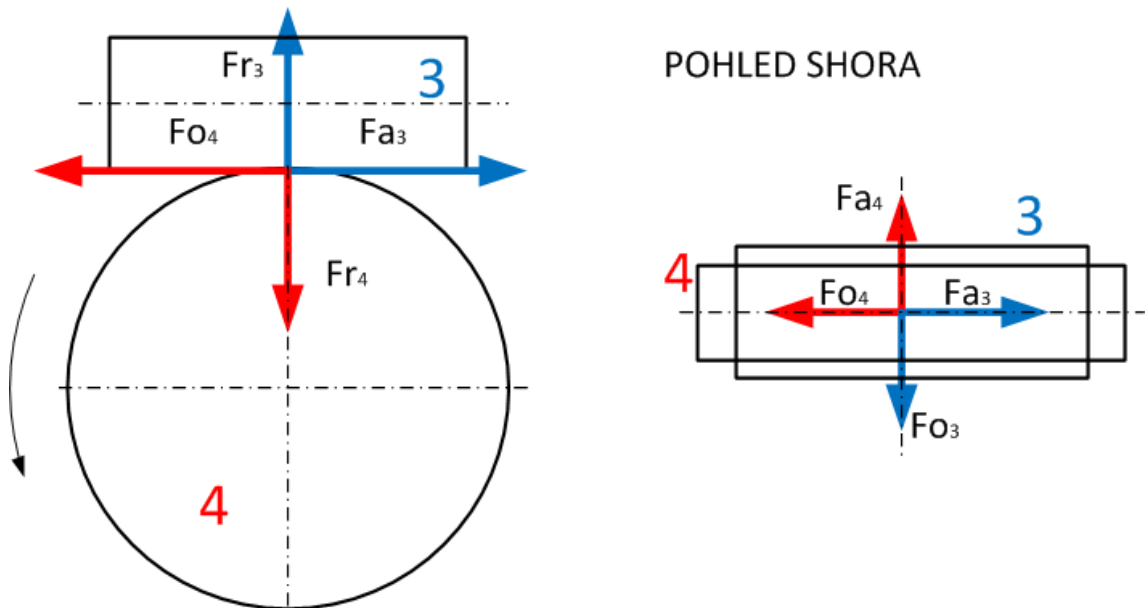
$$F_{n4} = \sqrt{F_{o4}^2 + F_{r4}^2 + F_{a4}^2} = 8\,949\text{ N}$$

Kluzná rychlost šneku:

$$v_{kš} = \frac{\pi \cdot d_3 \cdot n}{60 \cdot \cos\gamma} = 1,47\text{ m/s}$$

Kluzná rychlost kola:

$$v_{kk} = \frac{\pi \cdot d_4 \cdot n}{60 \cdot \cos\gamma} = 0,15\text{ m/s}$$

Obr. 28 Silové poměry kol 3, 4

Generované výsledky soukolí 3, 4

Pro následující výpočty jsou uvedeny pouze důležité výsledky, ostatní hodnoty je možné dohledat v elektronických podkladech.

Společné parametry:

Převodový poměr	i	33,0000 ul
Modul	m	5,600 mm
Osový modul	m_x	5,628 mm
Úhel sklonu	γ	5,7392 deg
Úhel profilu	α	20,0000 deg
Součinitel průměru šneku	q	10,0000 ul
Vzdálenost os	a_w	120,000 mm
Osová rozteč zubů	p_x	17,6815 mm
Rozteč zubů	p_n	17,5929 mm
Základní rozteč	p_b	16,605 mm
Stoupání šroubovice	p_z	17,682 mm
Délka šneku	b_1	80,000 mm

Tab. 12 Společné parametry kol 3, 4

Hodnoty kol:

		Kolo 1	Kolo 2
Počet chodů	z	1,000 ul	
Počet zubů	z		33 ul
Jednotkové posunutí	x	0,0000 ul	-0,1546 ul
Průměr roztečné kružnice	d	56,000 mm	185,731 mm
Průměr hlavové kružnice	d_a	67,200 mm	195,200 mm
Průměr patní kružnice	d_f	42,000 mm	170,000 mm
Průměr základní kružnice	d_b	52,592 mm	174,427 mm
Výška hlavy zubu	h_a^*	1,0000 ul	1,0000 ul
Hlavová vůle	h_c^*	0,2500 ul	0,2500 ul

Tab. 13 Hodnoty kol 3, 4

Zatížení:

		Kolo 1	Kolo 2
Výkon	P	2,038 kW	1,223 kW
Otáčky	n	500,00 rpm	15,15 rpm
Krouticí moment	M_k	38,923 N m	770,674 N m
Účinnost	η	0,600 ul	
Radiální síla	F_r	3153,454 N	
Obvodová síla	F_o	1434,444 N	8298,821 N
Axiální síla	F_a	8298,821 N	1434,444 N
Normální síla	F_n	8975,839 N	
Kluzná rychlost	v_k	1,473 mps	
Obvodová rychlost	v	1,466 mps	0,147 mps

Tab. 14 Zatížení kol 3, 4

2.6.3 Výpočet kola 5,6

a.) Zvolené parametry:

$$z_5 = 23, z_6 = 69, c = 15 \text{ MPa}, \psi = 20 \text{ MPa}, \beta = 15, \alpha = 20$$

pro kola 5,6 je zvolen materiál 14NiCr14 viz. elektronická příloha

Návrh modulu dle Bachova vzorce:

$$m = 7,5 \cdot \sqrt[3]{\frac{Mk_4 \cdot \cos\beta}{z_5 \cdot \psi \cdot c}} = 7,5 \cdot \sqrt[3]{\frac{771 \cdot \cos 15}{23 \cdot 20 \cdot 15}} = 3,57 \rightarrow \text{volím } 3,5$$

b.) Osová vzdálenost a korekce:

$$d_5 = \frac{m \cdot z_5}{\cos\beta} = \frac{3,5 \cdot 23}{\cos 15} = 83,3397 \text{ mm}$$

$$d_6 = \frac{m \cdot z_6}{\cos\beta} = \frac{3,5 \cdot 69}{\cos 15} = 250,0192 \text{ mm}$$

$$a = d_5 + d_6 = 166,6794 \text{ mm}$$

Jelikož není rozměr celé číslo, volím výpočtovou osovou vzdálenost $a_w = 165 \text{ mm}$

$$\alpha_t = \arctg\left(\frac{\text{tg}\alpha}{\cos\beta}\right) = 20,647^\circ$$

$$a_w = \frac{a \cdot \cos \alpha_t}{\cos \alpha_{wt}} \rightarrow \alpha_{wt} = \arccos \left(\frac{a \cdot \cos \alpha_t}{a_w} \right) = 19,039^\circ$$

$$\Sigma x = \frac{z_5 + z_6}{2 \cdot \operatorname{tg} \alpha} (ev \alpha_{wt} - ev \alpha_t)$$

$$ev \alpha_{wt} = \operatorname{tg} a_w (\text{deegre}) - a_w (\text{rad}) = \operatorname{tg} 19,039^\circ - 0,3323 \text{rad} = 0,0128^\circ$$

$$ev \alpha_t = \operatorname{tg} 20,647^\circ - 0,36036 \text{rad} = 0,01645^\circ$$

$$\Sigma x = \frac{z_5 + z_6}{2 \cdot \operatorname{tg} \alpha} (ev \alpha_{wt} - ev \alpha_t) = \frac{23 + 69}{2 \cdot \operatorname{tg} 20} (0,0128 - 0,01645) = -0,4613 \text{mm}$$

Z daného vzorce zjistíme jednotlivé korekce:

$$\frac{x_5}{x_6} = \frac{z_6}{z_5} \rightarrow x_5 = -0,346, x_6 = -0,1153$$

c.) Ostatní výpočty:

$$b = \psi \cdot m = 20 \cdot 3,5 = 70 \text{mm}$$

$$d_{b5} = d_5 \cos \alpha_t = 77,9868 \text{mm}$$

$$d_{b6} = d_6 \cos \alpha_t = 233,9606 \text{mm}$$

$$d_{f5} = d_5 - 2 \cdot m \cdot h_f^* + 2 \cdot m \cdot x_5 = 72,1678 \text{mm}$$

$$d_{f6} = d_6 - 2 \cdot m \cdot h_f^* + 2 \cdot m \cdot x_6 = 240,2619 \text{mm}$$

$$d_{a5} = 2 \cdot \left(a_w - \frac{d_{f6}}{2} - m \cdot c_a^* \right) = 87,7881 \text{mm}$$

$$d_{a6} = 2 \cdot \left(a_w - \frac{d_{f5}}{2} - m \cdot c_a^* \right) = 256,0822 \text{mm}$$

$$d_{w5} = \frac{d_5 \cdot \cos \alpha_t}{\cos \alpha_{wt}} = 82,4999 \text{mm}$$

$$d_{w6} = \frac{d_6 \cdot \cos \alpha_t}{\cos \alpha_{wt}} = 247,2997 \text{mm}$$

$$p = \pi \cdot m = 10,9956 \text{mm}$$

$$p_t = \frac{\pi \cdot m}{\cos \beta} = 11,3835 \text{mm}$$

$$s_5 = 0,5 \cdot \pi \cdot m + 2 \cdot m \cdot x_5 \cdot \operatorname{tg} \alpha = 4,6163 \text{mm}$$

$$s_6 = 0,5 \cdot \pi \cdot m + 2 \cdot m \cdot x_6 \cdot \operatorname{tg} \alpha = 5,204 \text{mm}$$

$$s_{t5} = \frac{s_5}{\cos \beta} = 4,7791 \text{mm}$$

$$s_{t6} = \frac{s_6}{\cos\beta} = 5,3876\text{mm}$$

$$e_5 = 0,5 \cdot \pi \cdot m - 2 \cdot m \cdot x_5 \cdot \operatorname{tg}\alpha = 3,2956\text{mm}$$

$$e_6 = 0,5 \cdot \pi \cdot m - 2 \cdot m \cdot x_6 \cdot \operatorname{tg}\alpha = 5,7915\text{mm}$$

$$e_{t5} = \frac{e_5}{\cos\beta} = 3,4119\text{mm}$$

$$e_{t6} = \frac{e_6}{\cos\beta} = 5,9958\text{mm}$$

Pevnostní kontrola:

Výpočet dle ČSN 01 4686

	Kolo 5	Kolo 6
σ_{Do}	350	350
σ_{Dd}	100	100
r_O	0,7	0,77
y_O	5,91	3,41
y_D	0,99	1,13
r_D	1,56	0,58

Tab. 15 Hodnoty k pevnostní kontrole

Hodnoty byly nalezeny v tabulkách pro pevnostní kontrolu. Ty jsou použity z předmětu CMS2 viz. elektronická příloha.

Součinitel pro ohyb:

kolo5

$$c_{o1} = \frac{\sigma_{Do1} \cdot r_{o1}}{y_{o1}} = 41,45$$

kolo6

$$c_{o2} = \frac{\sigma_{Do2} \cdot r_{o2}}{y_{o2}} = 74,6$$

Součinitel pro dotyk:

kolo5

$$c_{d1} = \frac{\sigma_{Dd1} \cdot r_{d1}}{U \cdot y_d} = 70$$

kolo6

$$c_{d2} = \frac{\sigma_{Dd2} \cdot r_{d2}}{U \cdot y_d} = 240$$

Minimální součinitel (nejnižší hodnota z předchozích čtyř vzorců)

$$c_{min} = c_{o1} = 41,45$$

$$F_{dov} = \pi \cdot c_{min} \cdot b \cdot m \cdot \mu = \pi \cdot 41,45 \cdot 70 \cdot 3,5 \cdot 1 = 31\,903,6 \text{ N}$$

$$F_o = \frac{2 \cdot M_4}{d_4} = \frac{2 \cdot 771,2}{83,34} = 18,5 \text{ kN}$$

$$F_{dov} \geq F_o \text{ Výpočet tedy vyhovuje}$$

Osově zatížení ve třech hlavních směrech oz. kola 5

Kolo 6 má totožné hodnoty jen opačného směru (zákon akce a reakce).

Obvodová síla:

$$F_{o5} = \frac{2 \cdot Mk_{4,5}}{d_{w5}} = \frac{2 \cdot 771\,200}{82,5} = 18,7 \text{ kN}$$

Radiální síla:

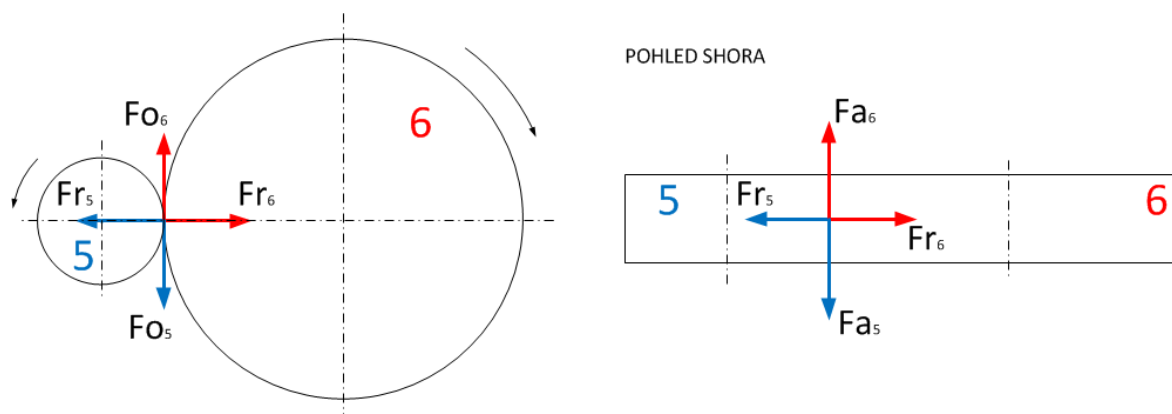
$$F_{r5} = F_o \cdot \operatorname{tg} \alpha = 18,7 \text{ kN} \cdot \operatorname{tg} 20^\circ = 6,8 \text{ kN}$$

Axiální síla:

$$F_{ax5} = F_o \cdot \operatorname{tg} \beta = 18,7 \text{ kN} \cdot \operatorname{tg} 15^\circ = 5,01 \text{ kN}$$

Normální síla:

$$F_{n5} = \sqrt{F_o^2 + F_r^2 + F_a^2} = 20,52 \text{ kN}$$

Obr. 29 Silové poměry kol 5, 6

2.6.4 Generované výsledky

Pro následující výpočty jsou uvedeny pouze důležité výsledky, ostatní hodnoty je možné dohledat v elektronických podkladech.

Společné parametry:

Převodový poměr	i	3,0000 ul
Požadovaný převodový poměr	i_{in}	3,0000 ul
Modul	m	3,500 mm
Úhel sklonu	β	15,0000 deg
Úhel profilu	α	20,0000 deg
Vzdálenost os	a_w	165,000 mm
Roztečná vzdálenost os	a	166,679 mm
Celková jednotková korekce	Σx	-0,4622 ul
Rozteč zubů	p	10,996 mm
Základní rozteč	p_{tb}	10,652 mm
Provozní úhel záběru	α_w	18,2601 deg

Tab. 16 Společné parametry kol 5, 6

Hodnoty kol:

		Kolo 1	Kolo 2
Počet zubů	z	23 ul	69 ul
Jednotkové posunutí	x	-0,3467 ul	-0,1156 ul
Průměr roztečné kružnice	d	83,340 mm	250,019 mm
Průměr hlavové kružnice	d_a	87,790 mm	256,087 mm
Průměr patní kružnice	d_f	72,163 mm	240,460 mm
Průměr základní kružnice	d_b	77,987 mm	233,961 mm
Pracovní roztečný průměr	d_w	82,500 mm	247,500 mm
Šířka ozubení	b	65,000 mm	65,000 mm
Výška hlavy zubu	h_a^*	1,0000 ul	1,0000 ul
Hlavová vůle	h_c^*	0,2500 ul	0,2500 ul

Tab. 17 Hodnoty kol 3, 4

Zatížení:

		Kolo 1	Kolo 2
Výkon	P	1,224 kW	1,199 kW
Otáčky	n	15,15 rpm	5,05 rpm
Krouticí moment	M_k	771,200 N m	2267,328 N m
Účinnost	η	0,980 ul	
Radiální síla	F_r	6451,748 N	
Obvodová síla	F_o	18695,758 N	
Axiální síla	F_a	-5009,513 N	
Normální síla	F_n	20381,614 N	
Obvodová rychlost	v	0,066 mps	

Tab. 18 Zatížení kol 3, 4

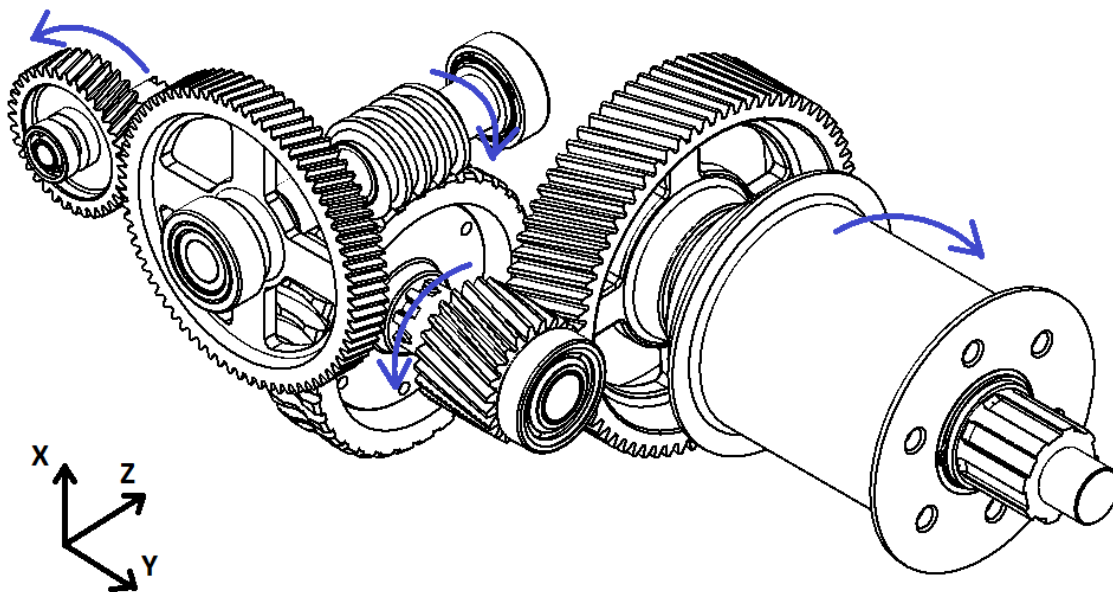
2.7 Kontrola hřídelí na krut, ohyb

Aby byla kontrola převodovky kompletní, je třeba ještě zkontrolovat jednotlivé hřídele na zatížení vzniklá z přenosu momentu, tedy na ohyb i krut. Výpočty se provedou opět v programu Inventor.

	materiál	Mez kluzu R_e [MPa]	Mez pevnosti R_m [MPa]
Hřídel č. 1	11 500	285	500
Hřídel č. 2	14 220.4	588	785
Hřídel č. 3	14 220.4	588	785
Hřídel č. 4	14 220.4	588	785

Tab. 19 Použitý materiál na hřídele

Uvedené informace jsou čerpány z materiálových listů, které jsou v elektronické příloze. Dále se bude počítat se silami, které se vyskytují v převodové skříně. V následujícím náčrtu na obr. 30 je naznačen směr otáčení ozubených kola spolu se základním souřadnicovým systémem. Dále jsou sepsány působící síly mezi jednotlivými koly z ručních výpočtů.

Obr. 30 Přehled rotací v převodové skříní

hodnoty jsou v [N]		Kolo1	Kolo2	Šnek3	Kolo4	Kolo5	Kolo6
obvodová síla	F_o	-383	383	1 389	-8 089	-18 700	18 700
radiální síla	F_r	-142	142	2 981	-2 981	-6 800	6 800
axiální síla	F_a	102	-102	8 089	-1 389	5 010	-5 010

Tab. 20 Přehled silové rovnováhy

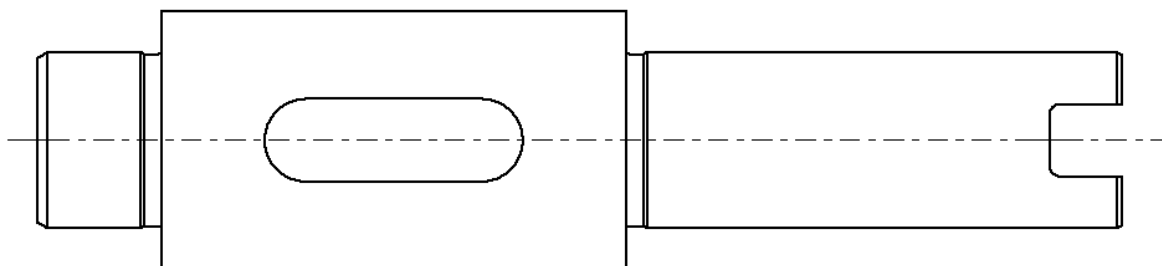
2.7.1 Hřídel č. 1

výpočet minimálního průměru hřídele

$$d_{1min} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot M_{km1}}{\pi \cdot \tau_D}} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot 19\,800}{\pi \cdot 30}} = 14,9\text{mm}$$

$\tau_D = 30\text{ MPa}$ snížené dovolené napětí

Hřídel je napojena na motor, který má výstupní průměr hřídele 17 mm . Volí se tedy nejmenší průměr navrhované hřídele totožný s průměrem hřídele motoru. Dále je na hřídel nasunuto ozubené kolo, které kvůli smontovatelnosti musí mít průměr hřídele větší než 17 mm . Volí se tedy průměr $d_2 = 25\text{mm}$ s ohledem na přenos momentu z hřídele na oz. kolo těsným perem.

Obr. 31 Hřídel č. 1

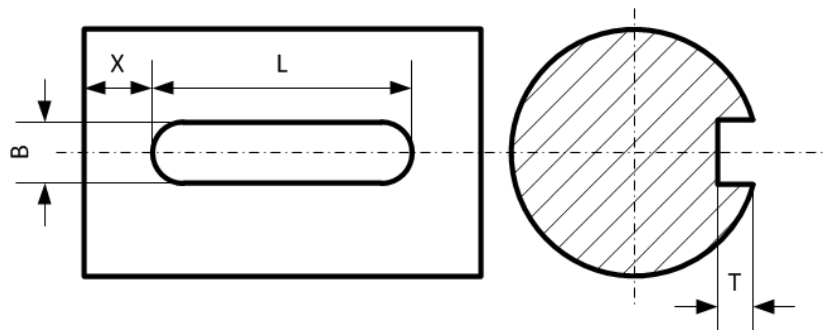
- kontrola těsného pera na otlačení

$$F_{p1} = \frac{M_{k1}}{r} = \frac{M_{k1}}{\frac{d_1}{2} - \frac{T_1}{2}} = \frac{19,8}{\frac{0,025}{2} - \frac{0,0029}{2}} = 1\,792\text{ N}$$

$$S = (L - B) \cdot T = (20 - 8) \cdot 2,9 = 34,8\text{ mm}^2 = 0,000\,034\,8\text{ m}^2$$

$$p_1 = \frac{F_{p1}}{S}$$

$$p_1 = \frac{1792}{0,000\,034\,8} = 51,5\text{ MPa} < p_D(100\text{ MPa})$$

Obr. 32 Rozměry drážky pro pero

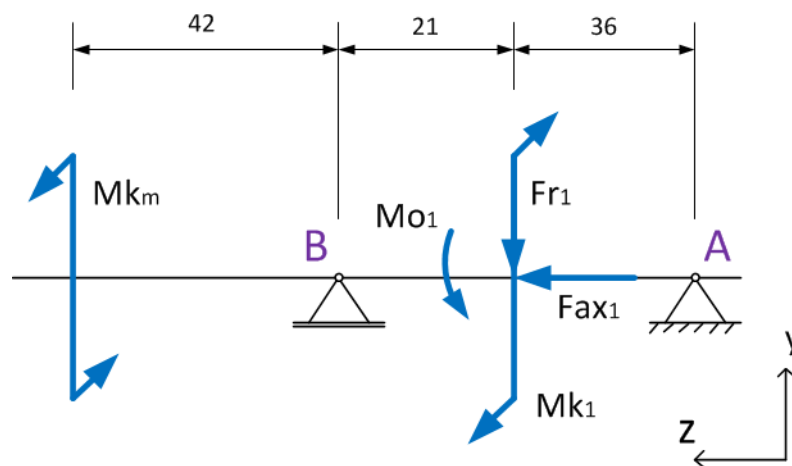
- síly působící na podporách

Namáhání hřídelí vzniká v soukolí, kde je přenášen krouticí moment dál do systému. Jelikož síly nejsou pouze obvodové kvůli šikmým zubům, hřídel je namáhána jak krutem, tak ohybem.

Velikost sil je tedy vyjádřena takto:

síly na kole 1		reakce od motoru a kola 1	
F_{O_1}	-383 N	$r_1 = 0,052 \text{ m}$	-
F_{r_1}	-142 N	$Mo_1 = Fa_1 \cdot r_1$	5,3 Nm
F_{a_1}	102 N	$Mk_1 = Fo_1 \cdot r_1$	-19,9 Nm
F_{n_1}	421 N	Fr_1	-142 N
		Fax_1	102 N
		Mk_m	19,9 Nm

Tab. 21 Reakce působící na hř. 1

Obr. 33 Rozklad sil hř. 1

Výsledné hodnoty zatížení ložisek vypočtené pomocí Inventoru:

Podpora A		Podpora B	
F_{x_A}	0	F_{x_B}	0
F_{y_A}	21,6 N	F_{y_B}	-163 N
F_{z_A}	102 N	F_{z_B}	0
Maximální průhyb			
f_{max1}	5,5 μm		
Redukované napětí			
σ_{red1}	35,6 MPa		

Tab. 22 Síly působící v podporách hř. 1

Z hodnot σ_{red} a $\sigma_D = Re$ je vidět, že zvolený materiál je vyhovující.

$$\sigma_D = \sigma_{red} \cdot s_1 \rightarrow s_1 = \frac{\sigma_D}{\sigma_{red}} = \frac{285}{35,6} = 8$$

Koeficient bezpečnosti je $s_1 = 8$. Hodnota maximálního průhybu je $5,5 \mu m$ a to je také vyhovující hodnota. Dovolená hodnota průhybu pod koly je totiž $30 \mu m$.

- volba ložisek

z obou stran bylo zvoleno radiální ložisko s označením 6203

výpočtový součinitel

$$\frac{f_o F_a}{C_o} = \frac{13 \cdot 0,102}{4,75} = 0,28 \rightarrow e = 0,22$$

zatěžující síla axiální $F_{zA} = 102N$ a radiální $F_{yB} = 163N$

$$\frac{F_{zA}}{F_{yB}} = 0,623 > e(0,22)$$

Poměr sil je větší než mezní hodnota.

Z vypočítaných hodnot lze z tabulek vyčíst koeficienty X a Y.

X = 0,56

Y = 2,1

Zatížení ložiska

$$F_e = X \cdot F_{yB} + Y \cdot F_{zA} = 305,5N$$

Životnost ložiska

$$L_{n1} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{4\,734}{305,5}\right)^3 \cdot \frac{16\,666}{1\,000} = 62\,012h > L_{nD}$$

Dovolená životnost ložisek je dána životností zařízení. Předpokládá se, že navíjecí zařízení bude používáno zřídka a na operace, které nebudou časově náročné. Za těchto předpokladů byla zvolena životnost zařízení 4 000 hodin. Tedy $L_{nD} = 4\,000 h$.

Kontrola hřídele č. 1 byla aplikována stejným způsobem na všechny hřídele. Z tohoto důvodu budou následující výpočty méně rozepisovány.

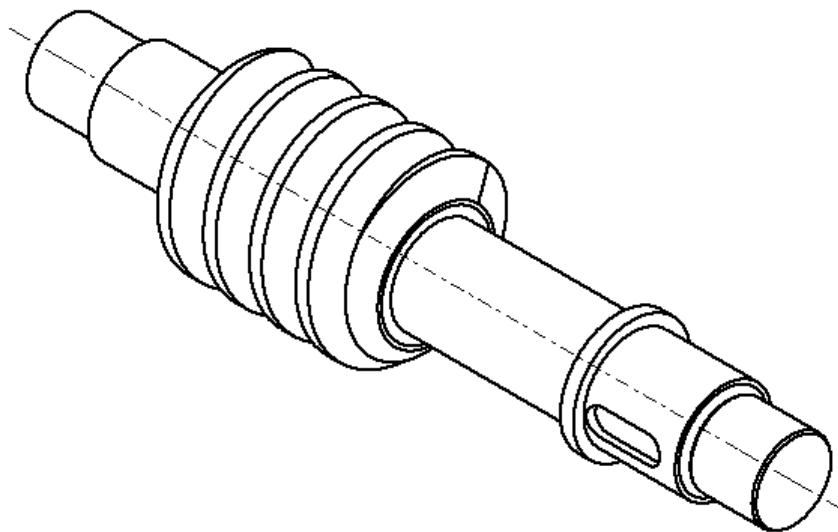

Hřídel č. 2

- výpočet minimálního průměru hřídele

$$d_{min} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot M_k}{\pi \cdot \tau_D}} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot 38900}{\pi \cdot 30}} = 18,7mm$$

U této hřídele byl zvolen kvalitnější materiál 14 220.4 kvůli šneku, který je součástí této hřídele a kvůli vyšším axiálním, radiálním silám. Vzhledem k délce hřídele byl zvolen nejmenší průměr a zároveň průměr ložiska $d_l = 25mm$

Obr. 34 Hřídel č. 2

- kontrola těsného pera na otlačení

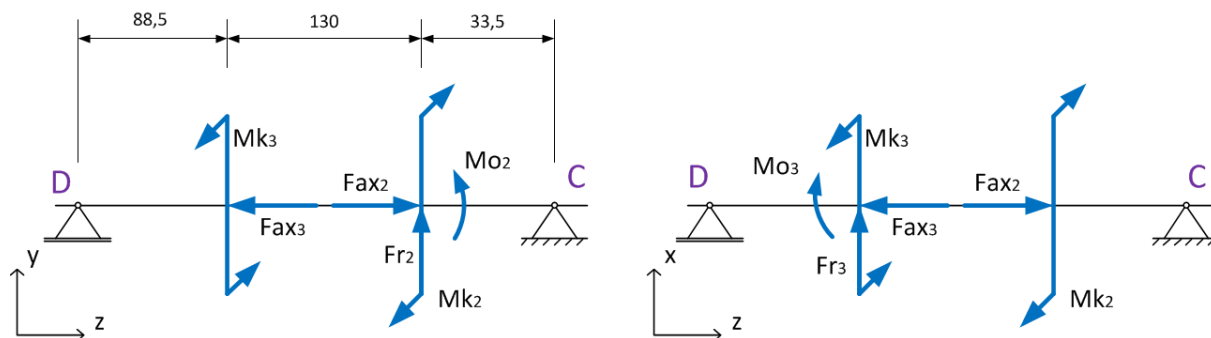
$$p_2 = \frac{F}{S}$$

$$F_{p2} = \frac{M_{k2}}{r} = \frac{M_{k2}}{\frac{d_2}{2} - \frac{T_2}{2}} = 3\,088\,N$$

$$S = (L - B) \cdot T = (28 - 10) \cdot 2,81 = 50,6mm^2 = 0,000\,050\,6\,m^2$$

$$p_2 = \frac{3\,088N}{0,000\,050\,6m^2} = 61\,MPa < p_D(100\,MPa)$$

- síly působící v podporách:

Obr. 35 Rozklad sil hř. 2

Hodnoty získané z Inventoru:

- Síly působící v podporách (ložiskách)

Podpora C		Podpora D	
F_{xC}	6,3 N	F_{xD}	2 974 N
F_{yC}	-152,2 N	F_{yD}	34,5 N
F_{zC}	7 987 N	F_{zD}	0
Maximální průhyb			
f_{max2}	16,5 μm		
Redukované napětí			
σ_{red2}	25,6 MPa		

Tab. 23 Síly působící v podporách hř. 2

Z hodnot σ_{red} a σ_D je vidět, že zvolený materiál je velmi předimenzovaný. To je zapříčiněno tím, že je na hřídeli vyrobené šnekové kolo a to má vyšší požadavky na kvalitu materiálu.

$$\sigma_D = \sigma_{red} \cdot s_2 \rightarrow s_2 = \frac{\sigma_D}{\sigma_{red}} = \frac{588}{25,6} = 23$$

Koeficient bezpečnosti tedy je $s_2 = 23$

- volba ložisek

na obě strany hřídele bylo zvoleno jednořadé kuželíkové ložisko s označením 32306A, které má výrobcem zjištěné hodnoty $Y = 1,9$, $e = 0,32$

zatěžující síla axiální $F_{zC} = 7\,987\text{N}$ a radiální $F_{xD} = 2\,974\text{N}$

$$\frac{F_{zC}}{F_{xD}} = 2,68 > e (0,32)$$

Ekvivalentní dynamické zatížení

$$F_e = 0,4 \cdot F_{xD} + Y \cdot F_{zC} = 16\,365\text{N}$$

Životnost ložiska

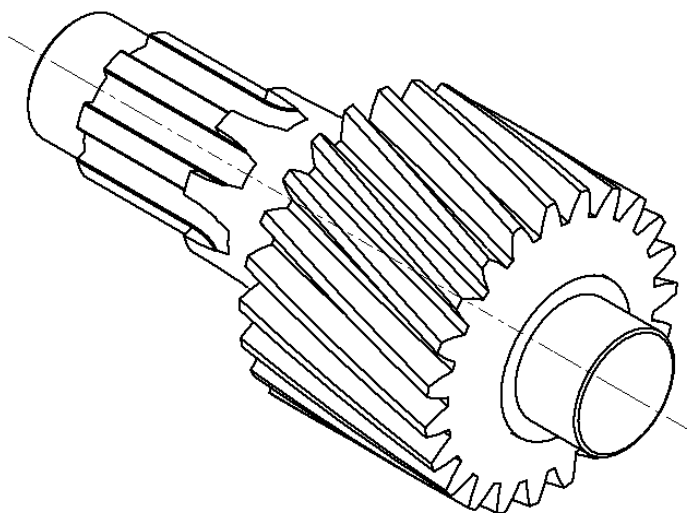
$$L_{n2} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,000}{16\,365}\right)^{\left(\frac{10}{3}\right)} \cdot \frac{16\,666}{500} = 8\,085\text{h} > L_{nD}$$

Hřídel č. 3

- výpočet minimálního průměru hřídele

$$d_{min} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot M_k}{\pi \cdot \tau_D}} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot 771\,200}{\pi \cdot 30}} = 50,8\text{mm}$$

$\tau_D = 30\text{MPa}$

Obr. 36 Hřídel č. 3

- kontrola těsného pera na otláčení

$$p_3 = \frac{F}{S}$$

$$F_{p3} = \frac{M_{k3}}{r} = \frac{M_{k3}}{\frac{d_3}{2} - \frac{T_3}{2}} = 40\,272\text{ N}$$

$$S = (L - B) \cdot T_3 = (36 - 10) \cdot 3,3 = 85,8\text{mm}^2 = 0,000\,085\,8\text{m}^2$$

$$p_3 = \frac{40\,271,5}{0,000\,085\,8} = 469,4\text{MPa} > p_D(100\text{MPa})$$

NEVYHOVUJE

Volba těsného pera se ukázala jako nedostatečná, jelikož vypočítaný tlak přesáhl tlak dovolený. Přenos sil točivého momentu bude tedy přenášen pomocí rovnobokého drážkování.

- kontrola drážkování na otláčení

Materiál hřídele

Zušlechťená a legovaná ocel

Dovolený tlak p_A 200,000 MPa

Dovolené smykové napětí τ_A 275,000 MPa

Materiál náboje

Ocel konstrukční

Dovolený tlak p_A 90,000 MPa

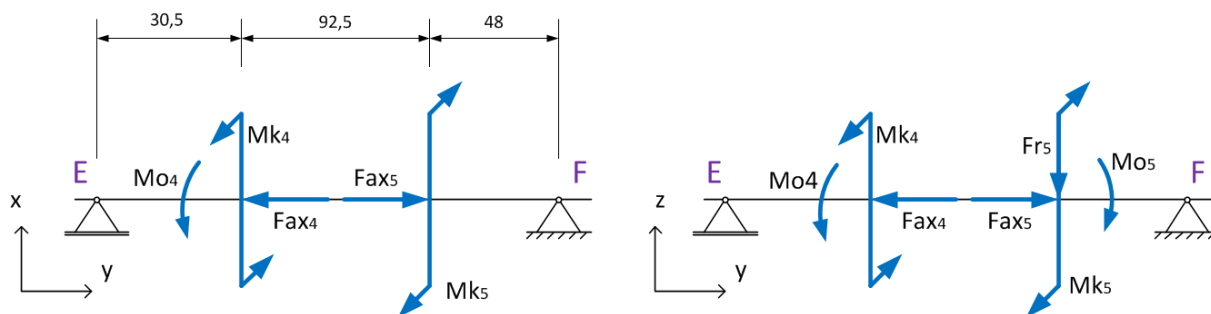
Výsledky

$d_{\min}$	24,260 mm
$l_{\min}$	33,282 mm
Deformace boků drážek	
S	1,202 ul
p_c	74,884 MPa
Kрут hřídele	
S	3,267 ul
τ_c	84,163 MPa

Obr. 37 Kontrola drážkování v Inventuru [18]

z generátoru je vidět, že zvolené drážkování vyhovuje a to s koeficientem bezpečnosti $s_3 = 1,202$

- Síly působící v podporách:

Obr. 38 Rozklad sil hř. 3

Podpora E		Podpora F	
F_{xE}	3 267 N	F_{xF}	-255,7 N
F_{yE}	0	F_{yF}	3 586 N
F_{zE}	-707,6 N	F_{zF}	-6 092 N
Maximální průhyb			
$f_{\max 3}$	28,5 μm		
Redukované napětí			
$\sigma_{\text{red}3}$	93 MPa		

Tab. 24 Síly působící v podporách hř. 3

Z hodnot σ_{red} a σ_D je vidět, že zvolený materiál je vyhovující.

$$\sigma_D = \sigma_{\text{red}} \cdot s_3 \rightarrow s_3 = \frac{\sigma_D}{\sigma_{\text{red}}} = \frac{588}{93} = 6,3$$

Koeficient bezpečnosti je $s = 6,3$

- volba ložisek

z obou stran bylo zvoleno radiální ložisko s označením 6307

Výpočtový součinitel

$$\frac{f_o F_a}{C_o} = \frac{13 \cdot 3,586}{19} = 2,45 \rightarrow e = 0,35$$

zatěžující síla axiální $F_{yF} = 3 586\text{N}$ a radiální $F_{zF} = 6 092\text{N}$

$$\frac{F_{yF}}{F_{zF}} = 0,56 > e (0,35)$$

Poměr sil je větší než mezní hodnota.

Z vypočítaných hodnot lze z tabulek vyčíst koeficienty X a Y.

$$X = 0,56$$

$$Y = 1,25$$

Zatížení ložiska

$$F_e = X \cdot F_{zF} + Y \cdot F_{yF} = 7\,894\text{ N}$$

Životnost ložiska

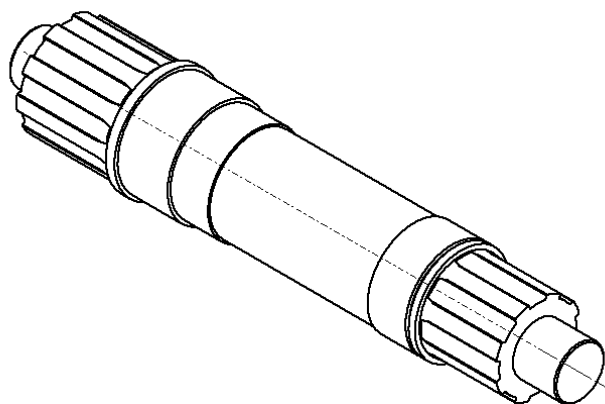
$$L_{n3} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{19\,000}{7\,894}\right)^3 \cdot \frac{16\,666}{15,15} = 15\,338\text{ h} > L_{nD}$$

Hřídel č. 4

- výpočet minimálního průměru hřídele

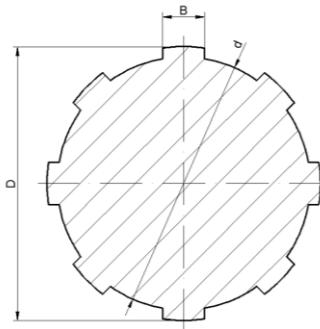
$$d_{min} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot M_k}{\pi \cdot \tau_D}} = \sqrt[3]{\frac{16 \cdot 226\,730\,0}{\pi \cdot 30}} = 72,7\text{ mm}$$

$\tau_D = 30\text{ MPa}$

Obr. 39 Hřídel č. 4

- kontrola drážkování na otlacení
je kontrolováno drážkování na hřídeli o menším průměru, protože je více namáhané

Obr. 40 Náčrtek drážkování

Je zvoleno rovnoboké drážkování lehké řady o délce $L_4 = 55 \text{ mm}$ a výsledná síla F_{p4} se dělí osmi, jelikož tolik drážek má kontrolovaná hřídel.

$$p_4 = \frac{F/8}{S}$$

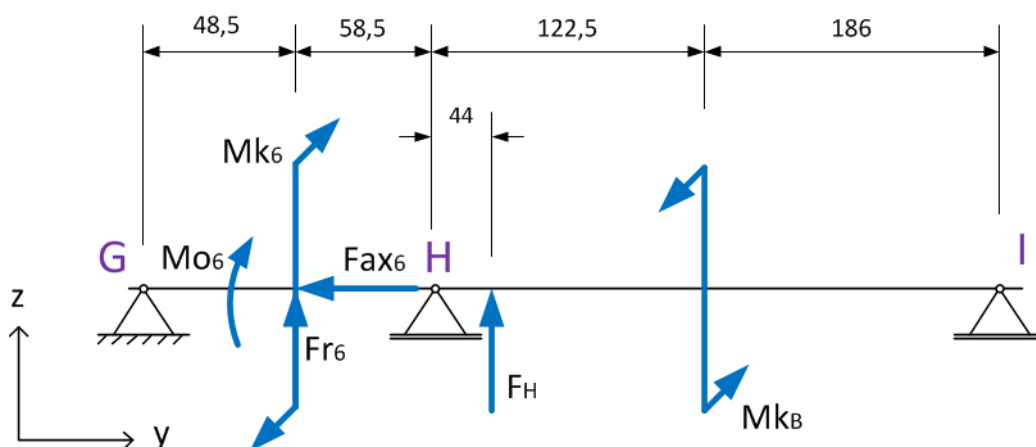
$$F_{p4} = \frac{M_{k4}}{r} = \frac{2\,267}{\frac{D_4}{2} - \left(\frac{D_4 - d_4}{4}\right)} = 60\,453 \text{ N}$$

$$S = (L_4) \cdot \frac{D_4 - d_4}{2} = 55 \cdot \frac{78 - 72}{2} = 55 \cdot 3 = 165 \text{ mm}^2 = 0,000\,165 \text{ m}^2$$

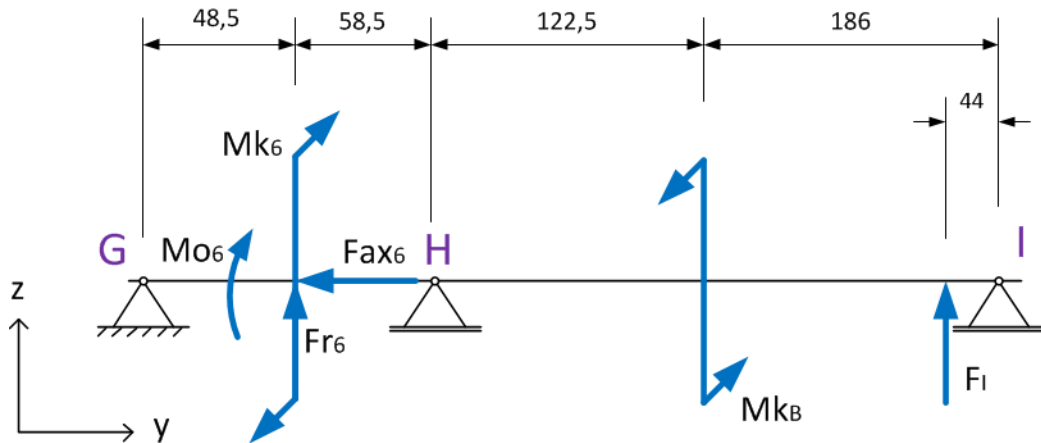
$$p_4 = \frac{60\,453/8}{0,000\,165} = 45,8 \text{ MPa} > p_D(100 \text{ MPa})$$

- Síly působící v podporách:

Protože na hřídeli č. 4 je buben s odvíjejícím se lanem, tak se zatěžující síly mění dle jeho polohy. Jsou tedy provedeny dva výpočty na krajích bubnu, kde je zatěžující síla na jednotlivé podpory největší.

Obr. 41 Rozklad sil hř. 4 (varianta 1)

Obr. 42 Rozklad sil hř. 4 (varianta 2)

	Podpora G		Podpora H		Podpora I	
	var. 1	var 2.	var. 1	var 2.	var. 1	var 2.
F _x	0	0	0	0	0	0
F _y	-5 010 N	-5 010 N	0	0	0	0
F _z	-11 090 N	-5 322 N	-16 477 N	-11 605 N	-4 009 N	-14 650 N
Maximální průhyb						
f _{max4}			28 μm		22 μm	
Redukované napětí						
σ _{red4}			59 MPa		58 MPa	

Tab. 25 Síly působící v podporách hř. 4

Z hodnot σ_{red} a σ_D je vidět, že zvolený materiál je vyhovující.

$$\sigma_D = \sigma_{red} \cdot s_4 \rightarrow s_4 = \frac{\sigma_D}{\sigma_{red}} = \frac{588}{59} = 10$$

Koeficient bezpečnosti tedy je $s_4 = 10$

- volba ložisek

Jelikož na hřídel působí velký krut, musí mít i větší rozměry. Z tohoto důvodu jsou voleny i větší průměry ložisek. Boční ložiska jsou kuželíková s označením 30 308A, která nesou i axiální síly od ozubení se šikmými zuby. Dále bylo přidáno ložisko mezi buben a skříň, které nese označení 6016.

- Kontrola podpory G:

zatěžující síla axiální $F_{yGvar1} = 5\,010\text{ N}$ a radiální $F_{zGvar1} = 11\,090\text{ N}$

zatěžující síla axiální $F_{yGvar2} = 5\,010\text{ N}$ a radiální $F_{zGvar2} = 5\,322\text{ N}$

výrobce uvedené hodnoty $Y = 1,7$; $e = 0,3$

$$\frac{F_{yGvar1}}{F_{zGvar1}} = 0,45 > e (0,37)$$

↓

$$F_{evar1} = 0,4 \cdot F_{zG} + Y \cdot F_{yG} = 12\,950\text{ N}$$

Životnost ložiska

$$L_{nGvar1} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,800}{12\,950}\right)^{\frac{3}{10}} \cdot \frac{16\,666}{5} = 1\,819\,600\text{ h} > L_{nD}$$

$$L_{nGvar2} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,800}{10\,645}\right)^{\frac{3}{10}} \cdot \frac{16\,666}{5} = 3\,497\,000\text{ h} > L_{nD}$$

- Kontrola podpory H (6016):

zatěžující síla axiální $F_{yHvar1} = 0\text{ N}$ a radiální $F_{zHvar1} = 16\,477\text{ N}$

zatěžující síla axiální $F_{yHvar2} = 0\text{ N}$ a radiální $F_{zHvar2} = 11\,605\text{ N}$

Zatížení ložiska bude pouze radiálním směrem

$$F_{evar1} = 16\,477\text{ N}$$

Životnost ložiska

$$L_{nHvar1} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,800}{16\,477}\right)^3 \cdot \frac{16\,666}{5} = 470\,600\text{ h} > L_{nD}$$

$$L_{nHvar2} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,800}{11\,605}\right)^3 \cdot \frac{16\,666}{5} = 1\,347\,000\text{ h} > L_{nD}$$

- Kontrola podpory I:

zatěžující síla axiální $F_{yIvar1} = 0\text{ N}$ a radiální $F_{zIvar1} = 4\,009\text{ N}$

zatěžující síla axiální $F_{yIvar2} = 0\text{ N}$ a radiální $F_{zIvar2} = 14\,650\text{ N}$

výrobce uvedené hodnoty $Y = 1,7$; $e = 0,3$

$$\frac{F_{yI}}{F_{zI}} = 0 < e (0,37)$$

↓

$$F_e = F_{Zlvar1} = 4\,009\text{ N}$$

Životnost ložiska

$$L_{nIvar1} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,800}{4\,009}\right)^{\frac{3}{10}} \cdot \frac{16\,666}{5} = 90\,600\,000\text{ h} > L_{nD}$$

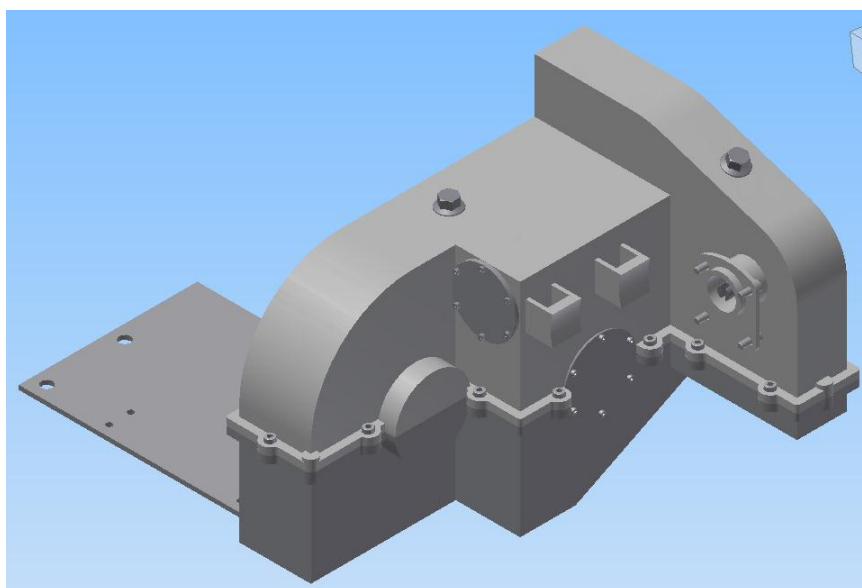
$$L_{nIvar2} = \left(\frac{C}{F_e}\right)^p \cdot \frac{16\,666}{n} = \left(\frac{85\,800}{14\,650}\right)^{\frac{3}{10}} \cdot \frac{16\,666}{5} = 1\,200\,000\text{ h} > L_{nD}$$

- Všechny ložiska na hřídeli vyhovují pro obě varianty zatížení břemenem

2.8 Převodová skříň

Je schránka, kde jsou uloženy všechny převody zařízení. Slouží k tuhému ustavení ozubených kol a tím i garanci stálé účinnosti. Dále je v ní mazivo tedy převodový olej, který maže stykové plochy a tím snižuje tření mezi zuby. Slouží také k lepšímu odvodu tepla, které vzniká mezi zuby a na ložiskách. Jako druhotná avšak nezanedbatelná funkce oleje je ochrana soukolí před nežádoucí oxidací.

Skříň je složena ze dvou hlavních částí, kde v horní části jsou vloženy dvě hřídele s ozubením. V dělicí rovině, jsou uloženy ostatní hřídele. Skříň je vyrobena ze svařovaných plechů a následně obrobena tak, aby zaručovala funkčnost celého zařízení. Konstrukční návrh nedovolil mít všechna ozubení v jedné úrovni. Proto musela být vložena do skříně vana, která zajišťuje přívod maziva pro první dvě ozubení. Proto byly také vytvořeny dva otvory pro nálev převodového oleje.

Obr. 43 Převodová skříň

3 Závěr

První teoretická část práce nejprve zobrazuje přehled lanových navijáků, jejich rozdělení podle druhu pohonů, použití a uvádí jejich charakteristické vlastnosti.

Dále je uveden příklad použití navrhovaného navijáku na vozidlo HZS. Jsou zde podrobně rozepsány prvky, které lze použít k sestavení navijáku. Tyto prvky jsou mezi sebou srovnány a ty nejvhodnější použity v práci. Jsou také zadány předběžné požadavky navijáku jako rozměry, rychlost navíjení, nosnost a tažná vzdálenost.

V druhé části práce je navržen lanový buben a určena maximální tažná síla. S těmito základními údaji se s ohledem na minimální velikost navijáku a rychlosti navíjení volily převodové stupně a jejich poměry. Návrh byl postupně zpracováván pomocí programu Auto CAD Inventor 2013. Výsledný návrh se skládá ze tří soukolí s celkovým převodovým poměrem $i_{celk} = 208$. Na základě vypočtených hodnot převodovky je navržen synchronní elektromotor o výkonu 5,5 kW. Navrhovaná kola byla vypočítána jak programem Inventor, tak ručními výpočty. Hodnoty se až na malé nepřesnosti shodují. Dále jsou navrženy hřídele a zkontrolovány na otláčení, ohyb a krut. Ložiska jsou kontrolována na požadovanou životnost 4 000 hodin. Převodová skříň se skládá ze dvou částí a je vyrobená svařováním.

Naviják je zkonstruován na zdvihání břemene o zatížení $F_{max} = 24\,645\text{ N}$ tedy na hmotnost břemene 2,5 tuny. Jednoduchým pohybem lze odpojit buben od motoru, to zjednoduší a urychlí rozvinutí 20ti metrového lana z bubnu. Naviják je dále opatřen vodícími válci před bubnem, které zajišťují správné navinutí lana a dovolují navíjet lano z různých úhlů. Motor je uchycen za přírubu a na dvou místech na obvodu. Lze ho tedy snadno a rychle vyměnit. Práce obsahuje plnohodnotný návrh lanového navijáku, který lze používat na vozidlech s bateriovým zdrojem na 12V.

Použitá literatura a software

Literatura:

- [1] HOSNEDL, Stanislav; KRÁTKÝ, Jaroslav. *Příručka strojního inženýra : obecné strojní části I.*. Praha : Computer Press, 1999. Iviii, 313 s. ISBN 80-7226-055-3.
- [2] LIENVEBER, Jan; VÁVRA, Pavel. *Strojnické tabulky : pomocná učebnice pro školy technického zaměření.* 4. doplněné vydání. Úvaly : ALBRA, 2008. 914 s. ISBN 978-80-7361-051-7.
- [3] VÁVRA, Pavel, et al. *Strojnické tabulky : pro SPŠ strojnické.* vid. 1. Praha : SNTL, 1983. 671 s.
- [4] STANĚK, Jiří. *Metodika zpracování a úprava diplomových (bakalářských) prací.* 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, 2005. 58 s. ISBN 80-7043-363-9.
- [5] BÁŠA, František. *Konstrukce šnekových převodovek.* Praha, 1964. Státní nakladatelství technické literatury
- [6] *SKF Hlavní katalog 6000 CS, Leden 2007, Maďarsko*
- [7] dimensor.cz [online]. ---[cit. 2014-04-13]. Katalog kluzných ložisek. Dostupné z http://www.dimensor.cz/editor/image/eshop_menu/dbf_file_51.pdf
- [8] ZKF.cz [online]. ---[cit. 2014-04-13]. Katalog valivých ložisek. Dostupné z <http://www.zkl.cz/cs/katalog/loziska>

Obrázky:

- [1] moraviaspectrum.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Ruční šnekový naviják. Dostupné z www.moraviaspectrum.cz/zvedaci-a-manipulacni-technika/270-rucni-bubnovy-lanovy-navijak-carol-ts
- [2] naradi-e-shop.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Ruční naviják s čelním ozubením. Dostupné z www.naradi-e-shop.cz/manipulacni-technika/rucni-lanovy-navijak-720-b-gude-55126.html
- [3] vazaci-technika.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Ruční naviják s vnitřním čelním ozubením. Dostupné z www.vazaci-technika.cz/product.php?id_product=695
- [4] tesort.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Pneumatický naviják. Dostupné z www.tesort.cz/pneumaticky_navijak_42-87p.html
- [5] offroad-atv.cz [online].---[cit.2014-04-14].Hydraulický naviják. Dostupné z www.offroad-atv.cz/doplňky/navijaky/hydraulic/12lbhydraul
- [6] navijaky.cz [online].---[cit.2014-04-14].Šnekový elektrický naviják. Dostupné z navijaky.cz/navijak-Ramsey_RE_12000-268
- [7] malbybelak.cz [online].---[cit.2014-04-13]. Zvedací elektrický naviják. Dostupné z malbybelak.cz/dalsi-sluzby/shozy-vratky/
- [8] hzs-kvk.cz [online].---[cit.2014-04-14].Ilustrační obrázek použití navijáku. Dostupné z www.hzs-kvk.cz/s_cheb.php?mh=2&ml=4&oo=9

- [9] ocelovalana.cz[online].---[cit.2014-04-14]. Průřez lanem 42 drátů. Dostupné z www.ocelovalana.cz/cz/m/ocelova-lana/
- [10] retezarna.cz [online].---[cit.2014-04-14].Náčrt řetězu .Dostupné z www.retezarna.cz/retezy.php?stranka=19
- [11] sos-shop.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Elektrický motor.Dostupné z www.sos-shop.cz/fotky2900/motor-v-prirubasos.jpg
- [12] eurofluid.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Hydraulický motor .Dostupné z www.eurofluid.cz/static/_foto_zbozi/3/7/3/6/00100000157._.o.JPG
- [13] qishop.zahas-sro.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Spalovací motor s navijákem.Dostupné z qishop.zahas-sro.cz/12-Vyprostovani/Vyprostovaci-navijaky/Motorovy-lanovy-navijak-KBF-1000/Lanovy-navijak-KBF-1000-vcetne-automatickeho-ukladace-lana-bez-prislusenstvi-_d76538_10939.aspx
- [14] kutil.eu [online].---[cit.2014-04-14]. Ruční pohon navijáku.Dostupné z <http://www.kutil.eu/upload/images-cache/6966/801.jpg>
- [15] navijaky.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Planetová převodovka, Šnekové soukolí. Dostupné z <http://navijaky.cz/jakvybrat>
- [16] CMS přednášky [STAG].---[cit.2014-04-14]. Druhy šnekového soukolí obr. 21-25.Dostupné z [KKS_CMS2_09_P_V_snekova_soukoli_2009_10_19.pdf](http://www.kks-cms2.cz/KKS_CMS2_09_P_V_snekova_soukoli_2009_10_19.pdf) (přednášky z části a mechanismy strojů)
- [17] Inventor [offline].---[cit.2014-04-14].Kontrola drážkování v Inventoru. Dostupné z Auto CAD Inventor 2013

Tabulky:

- [1] converter.cz [online].---[cit.2014-04-14]. Součinitelé smykového tření různých materiálů. Dostupné z www.converter.cz/tabulky/smykove-treni.htm

Software:

Auto CAD Inventor 2013

Auto CAD Mechanical 2010

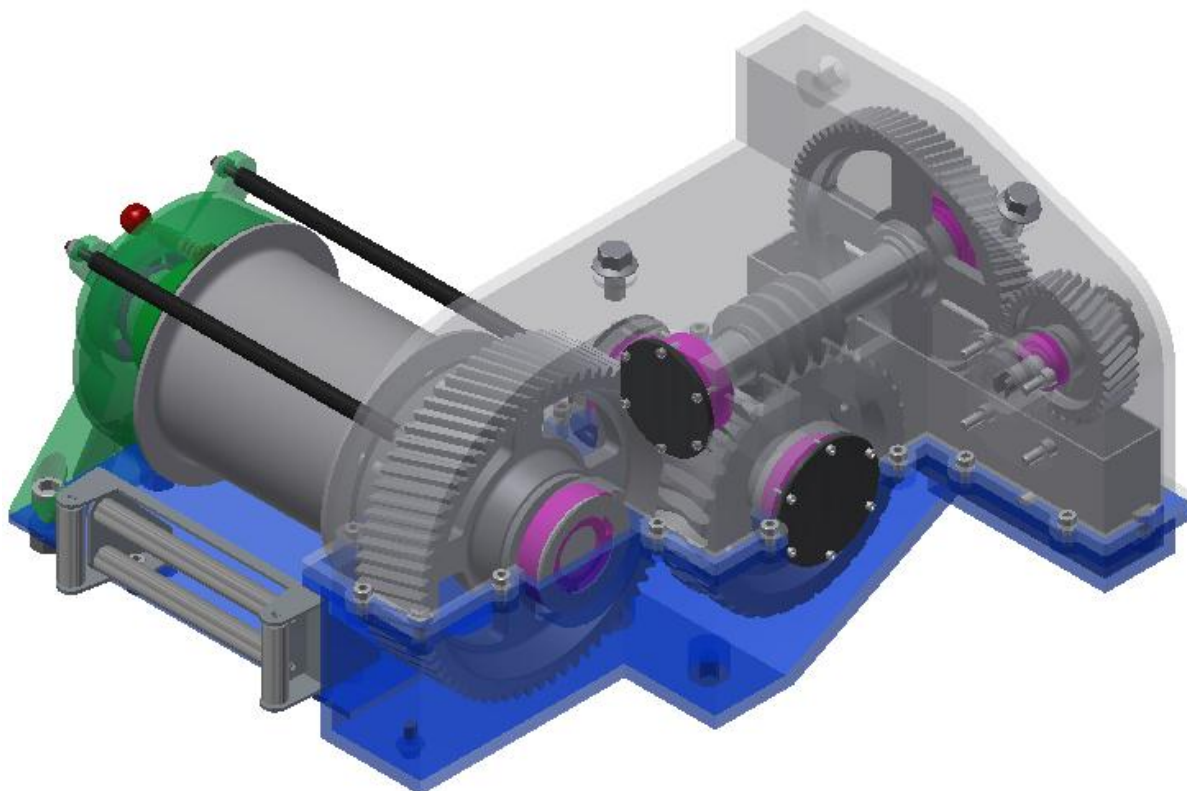
NX Unigraphics 7.5

Microsoft Office Visio 2010

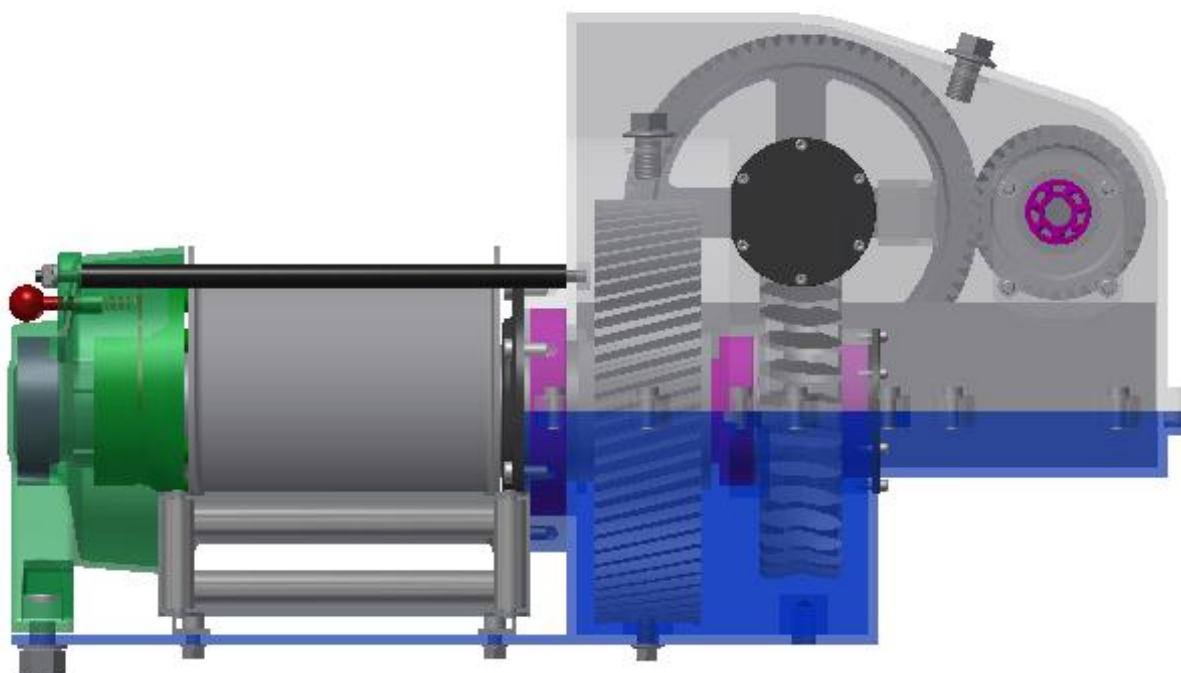
Microsoft Office Word 2010

Microsoft Office Excel 2010

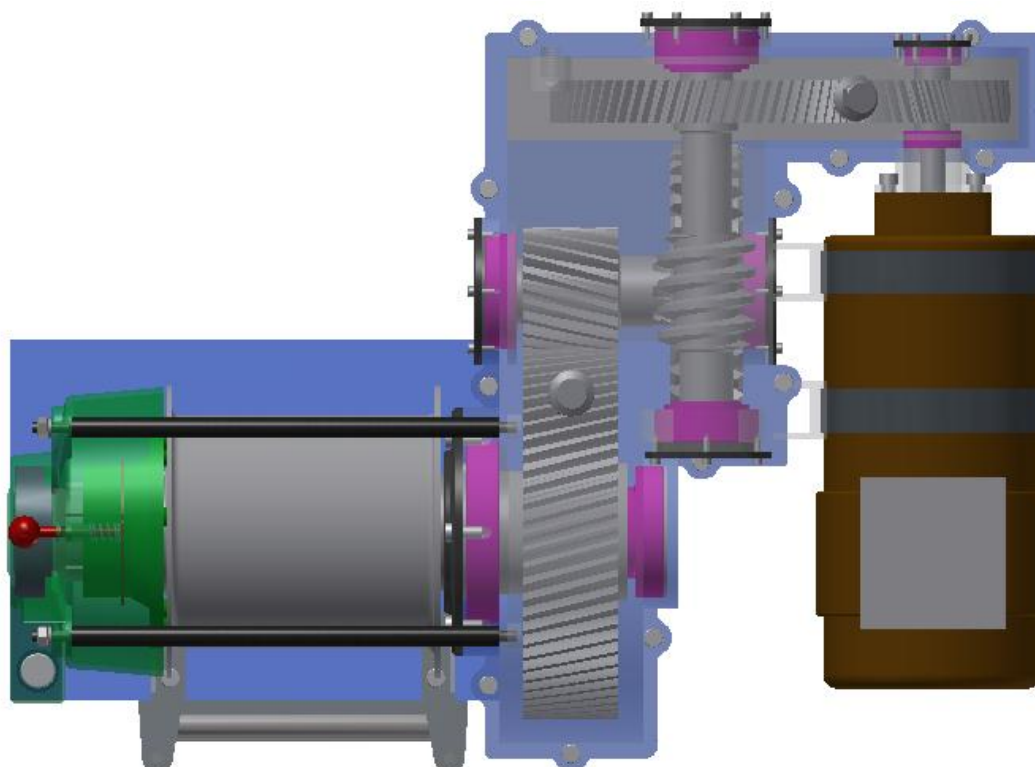
Přílohy

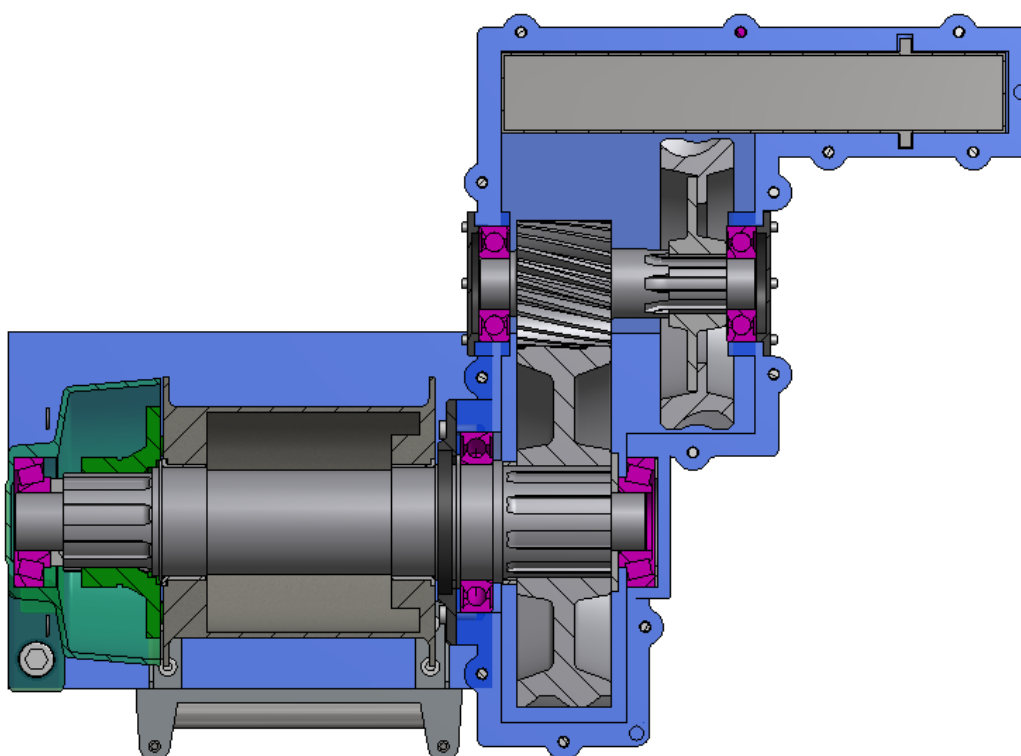
- Izometrický pohled navijáku bez motoru

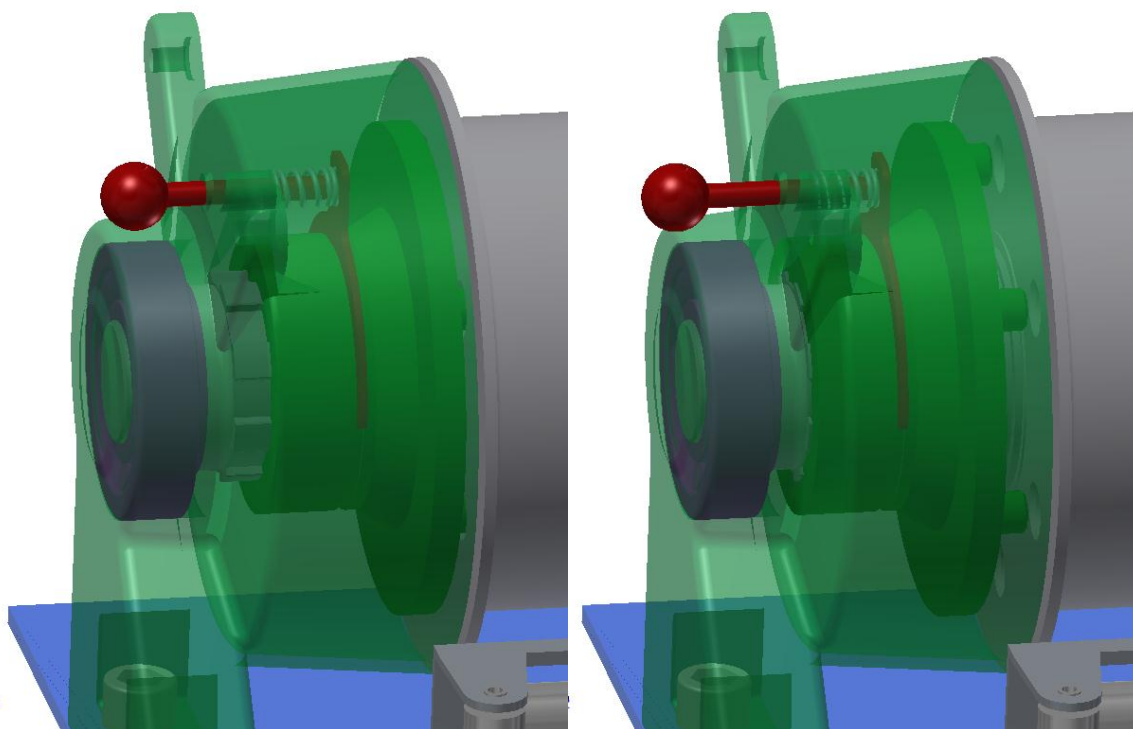
- Pohled zepředu bez motoru

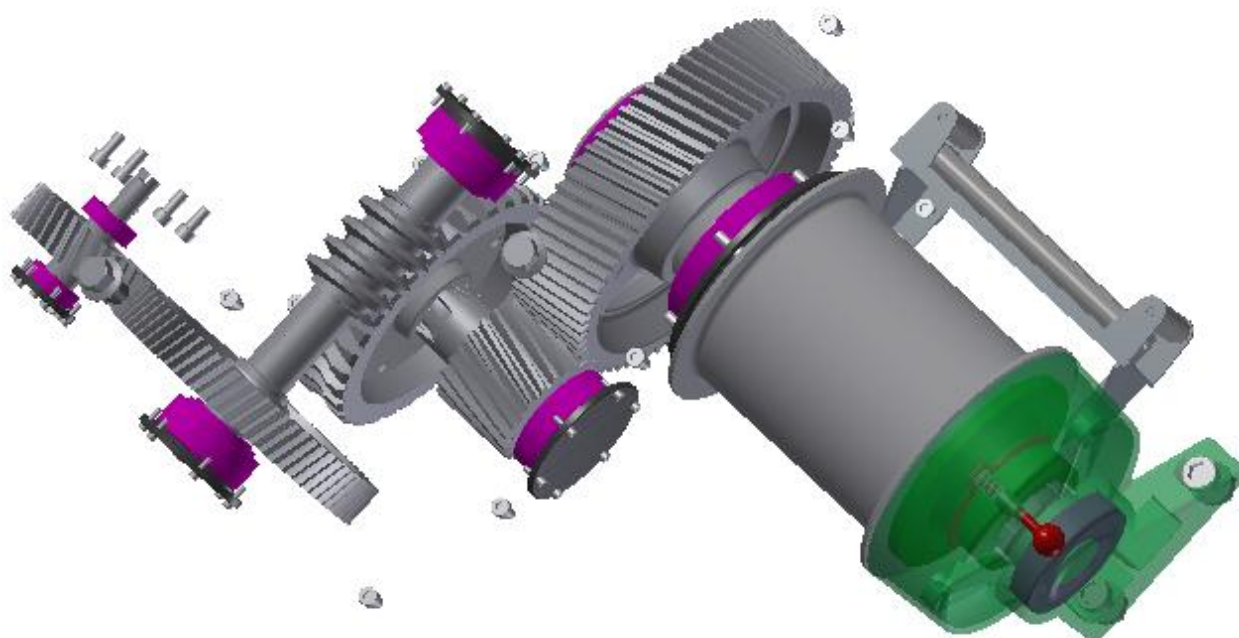
- Horní pohled na naviják

- Řez dělicí rovinou

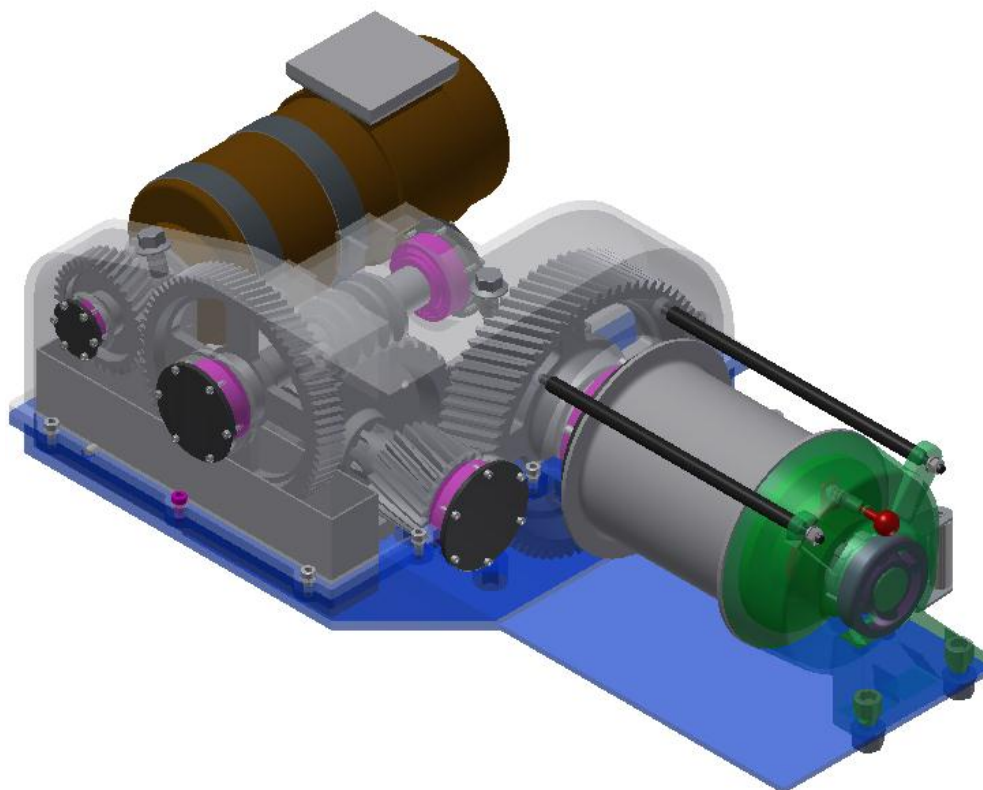

- Pohled na rozpojovací mechanismus bubnu

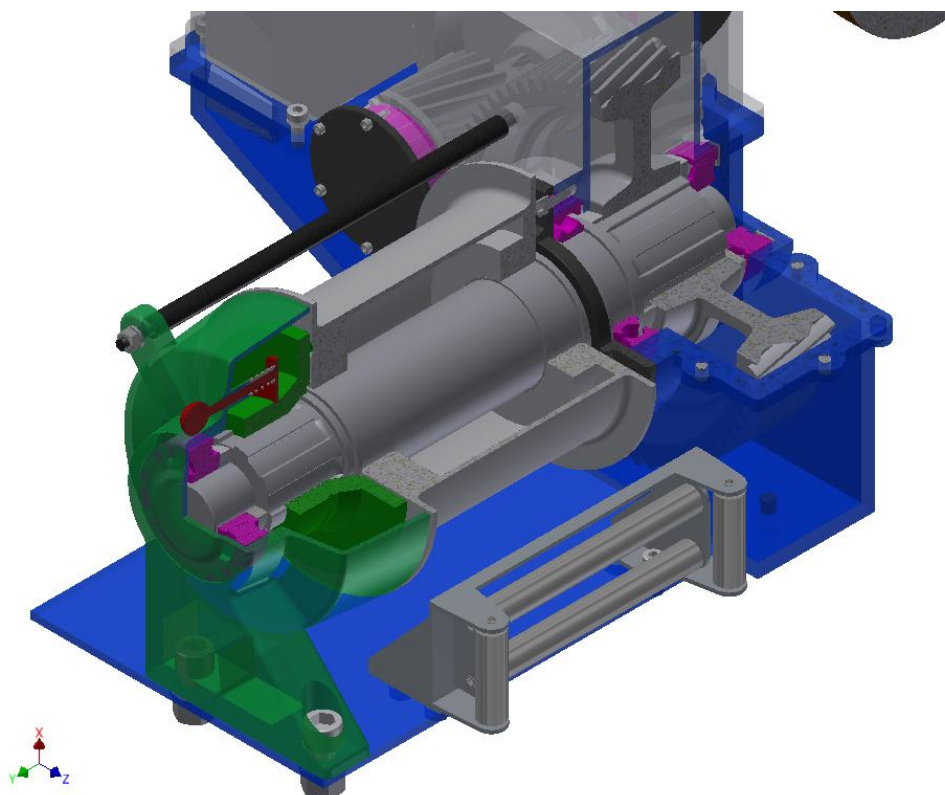

- Pohled na naviják bez převodové skříně

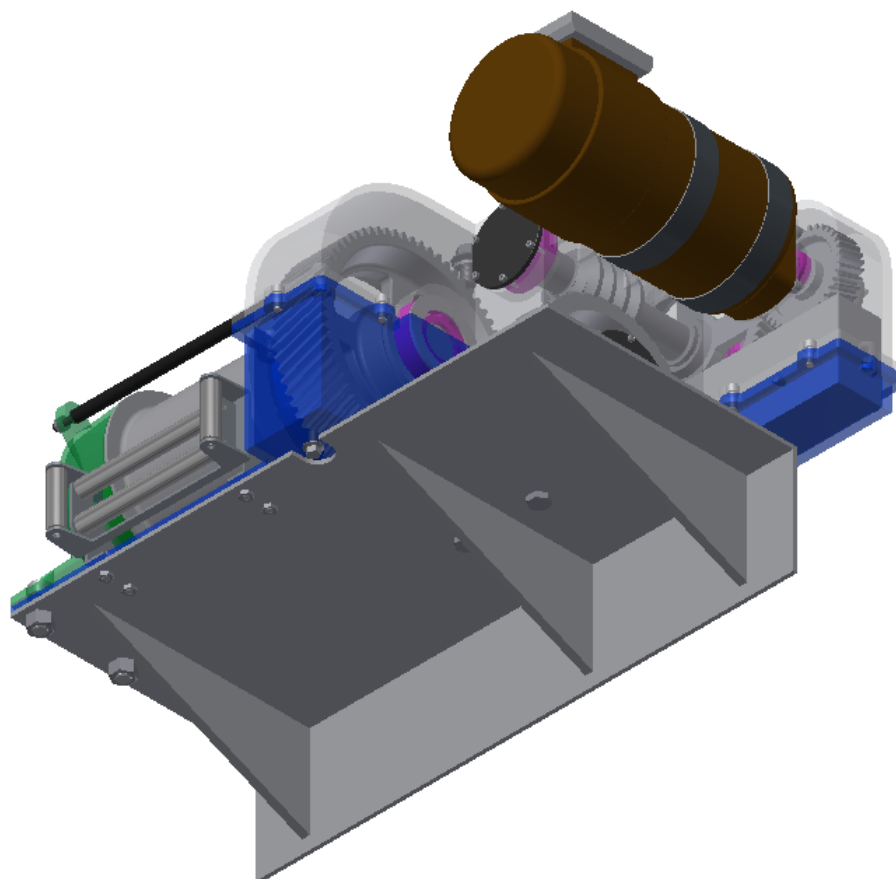

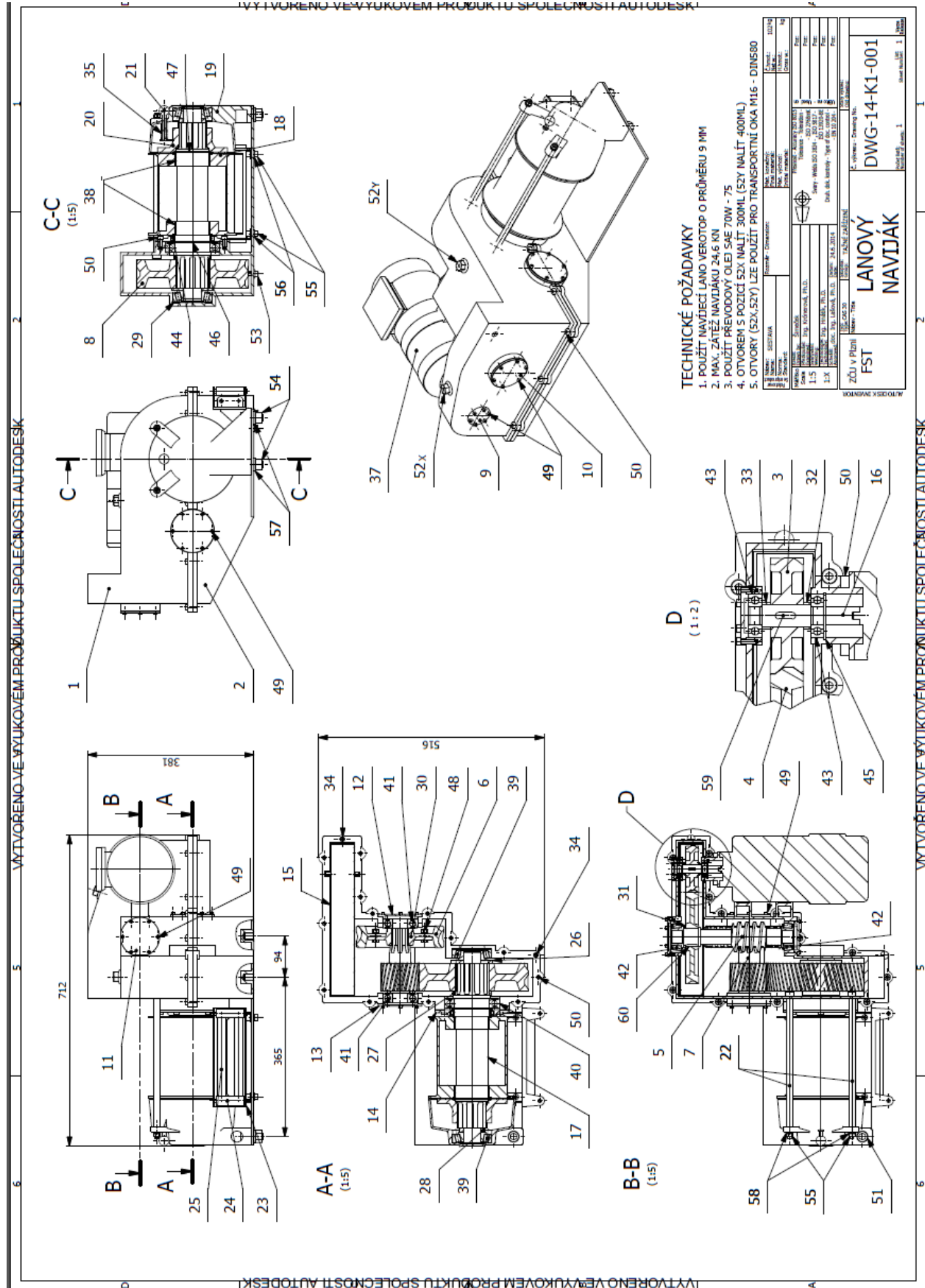
- Izometrický pohled kompletního navijáku

- Tříčtvrtinový řez bubnem

- Příklad uchycení navijáku

KUSOVNÍK					Kusovník číslo.: KS-14-001				
Sestava Název: LANOVÝ NAVIJÁK Typ: CAS 30					Číslo výkresu: DWG-14-K1-001				
					Verze: Celk. hmotnost: 102 Skupina: Tažná zařízení				
Počet kusů				Název/Rozměr	Materiál	Polotovary/Norma	Hmotn.	Číslo výkresu	Poz.
IV	III	II	I						
			1	HORNÍ PŘEVODOVÁ SKŘÍŇ	S275JR	SVAŘENEC	21	DWG-14-S1-001	1
			1	SPODNÍ PŘEVODOVÁ SKŘÍŇ	S275JR	SVAŘENEC	17	DWG-14-S2-002	2
			1	OZ. KOLO 1	37Cr4	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	1,5	DWG-14-V1-001	3
			1	OZ. KOLO 2	37Cr4	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	3,2	DWG-14-V1-002	4
			1	HŘÍDEL + ŠNEK 3	16MnCr5	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	3,5	DWG-14-V1-003	5
			1	OZ. KOLO 4	CuZn35AlFe3	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	6	DWG-14-V1-004	6
			1	HŘÍDEL + OZ. KOLO 5	14NiCr14	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	8,5	DWG-14-V1-005	7
			1	OZ. KOLO 6	14NiCr14	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	5,2	DWG-14-V1-006	8
			1	VÍKO 1	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,1	DWG-14-V1-007	9
			1	VÍKO 2A	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,2	DWG-14-V1-008	10
			1	VÍKO 2B	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,2	DWG-14-V1-009	11
			1	VÍKO 3A	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,4	DWG-14-V1-010	12
			1	VÍKO 3B	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,4	DWG-14-V1-011	13
			1	VÍKO 4	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,8	DWG-14-V1-012	14
			1	VANA	DC01	PLECH EN 10029	1,5	DWG-14-V1-013	15
			1	HŘÍDEL 1	C55	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,2	DWG-14-V1-014	16
			1	HŘÍDEL 4	16MnCr5	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	13,1	DWG-14-V1-015	17
			1	BUBEN	---	SVAŘENEC	8,5	DWG-14-V1-016	18
			1	LIŽISKOVÝ DOM	42 2410	ODLITEK	5,3	DWG-14-O1-017	19
			1	SPOJKA	C45	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	2,6	DWG-14-V1-018	20

			VIDLIČKA	S195T	PLECH EN 10029	0,3	DWG-14-V1-019	21
		1						
			SPOJOVACÍ TYČ	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,1	DWG-14-V1-020	22
		2						
			RÁM PRO VÁLEČKY	S235JRG1	PLECH EN 10029	0,5	DWG-14-V1-021	23
		1						
			VÁLEČEK MALÝ	---	SESTAVA	0,1	DWG-14-S1-022	24
		2						
			VÁLEČEK VELKÝ	---	SESTAVA	0,4	DWG-14-S1-023	25
		2						
			ROZPĚRNÝ KR. 4A	E295	TRUBKA DIN 2448	0,06	DWG-14-V1-024	26
		1						
			ROZPĚRNÝ KR. 4B	E295	TRUBKA DIN 2448	0,3	DWG-14-V1-025	27
		1						
			ROZPĚRNÝ KR. 4C	E295	TRUBKA DIN 2448	0,4	DWG-14-V1-026	28
		1						
			VYMEZOVACÍ PODLOŽKA 4	E295	TRUBKA DIN 2448	0,1	DWG-14-V1-027	29
		1						
			KOTOUČ 3	42 2306	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	1,2	DWG-14-V1-028	30
		1						
			ROZPĚRNÝ KR. 2	E295	TRUBKA DIN 2448	0,4	DWG-14-V1-029	31
		1						
			ROZPĚRNÝ KR. 1A	E295	TRUBKA DIN 2448	0,1	DWG-14-V1-030	32
		1						
			ROZPĚRNÁ KR. 1B	E295	TRUBKA DIN 2448	0,1	DWG-14-V1-031	33
		1						
			STŘEDÍCÍ KOLÍK	E295	TYČ KRUHOVÁ EN 10060	0,05	DWG-14-V1-032	34
		2						
			TLAČNÁ PRUŽINA	2CS85	ČSN-EN 13906-1	0,1	DWG-14-V1-032	35
		1						
			ELEKTROMOTOR IM0065			6,5	BOSCH	37
		1						
			KLUZNÉ LOŽISKO		IB013	0,08	DIMENSOR.CZ	38
		2						
			LOŽISKO 30308		ČSN ISO 355	0,7	ZKL	39
		2						
			LOŽISKO 6016		ČSN 0246	0,8	ZKL	40
		1						
			LOŽISKO 6307		ČSN 0246	0,5	ZKL	41
		2						
			LOŽISKO 32306		ČSN ISO 355	0,8	ZKL	42
		2						
			LOŽISKO 6203		ČSN 0246	0,07	ZKL	43
		2						

					TĚSNÍCÍ KROUŽEK GP-80-100-10 NBR		ČSN 02 9401.0	0,1	RUBEN.EU	44
			1							
					POJISTNÝ KROUŽEK 40		ČSN 02 2931	0,1	MAREK.EU	45
			1							
					POJISTNÝ KROUŽEK 80		ČSN 02 2930	0,02	MAREK.EU	46
			1							
					POJISTNÝ KROUŽEK 75		ČSN 02 2930	0,02	MAREK.EU	47
			1							
					ŠROUB LÍCOVÝNÝ M8X25 - 13	8.8	DIN 609	0,08	MAREK.EU	48
			6							
					ŠROUB M4X14	10.9	ISO 4017	0,04	MAREK.EU	49
			30							
					ŠROUB M8X18	8.8	ISO 4017	0,2	MAREK.EU	50
			28							
					ŠROUB M16X35	10.9	ISO 4017	0,1	MAREK.EU	51
			2							
					ŠROUB M16X2X25	8.8	ISO 4017	0,04	MAREK.EU	52
			2							
					ŠROUB M10X1,5X16	8.8	ISO 4021	0,02	MAREK.EU	53
			1							
					MATICE M16X1,5	10K	ISO 4032	0,02	MAREK.EU	54
			2							
					MATICE M8X1	8G	ISO 4032	0,01	MAREK.EU	55
			6							
					PODLOŽKA 8,4		ČSN 02 1703	0,005	MAREK.EU	56
			4							
					PODLOŽKA 17		ČSN 02 1703	0,008	MAREK.EU	57
			2							
					PRUŽNÁ POJISTNÁ PODLOŽKA PRO M8		ČSN 02 1740	0,005	MAREK.EU	58
			2							
					PERO 6e7 x 6 x 25	E335	ČSN 022562	0,05	MAREK.EU	59
			1							
					PERO 10e7 x 8 x 28	E335	ČSN 022562	0,08	MAREK.EU	60
			1							
										61
										62
										63
										64
										65
										66